

**Punkt Szczepień Powszechnych
już działa w Swarzędzu**

str. 3

Budżet Obywatelski Swarzędza 2022 ■ **Prosto z budowy**
Questy Puszczy Zielonki ■ **Alfabet Antoniego Kobzy**

Codziennie nowe informacje: www.swarzedz.pl

KREDYT GOTÓWKOWY

Czas na zmiany? Zrealizuj swoje plany!

PROWIZJA 0 ZŁ, RRSO 7,4%

Placówka Partnerska

SWARZĘDZ, Rynek 33

☎ 798 792 820

Koszt połączenia zgodny ze stawką operatora.

GET IN BANK

Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania (RRSO) wynosi 7,4%, całkowita kwota kredytu (bez kredytowanych kosztów) 36 800 zł, całkowita kwota do zapłaty 46 061,40 zł, oprocentowanie zmienne 7,2%, całkowity koszt kredytu 9 261,40 zł (w tym: prowizja 0 zł, odsetki 9 261,40 zł), 77 miesięcznych rat równych w wysokości po 598,20 zł. Kalkulacja została dokonana na dzień 02.11.2020 r. na reprezentatywnym przykładzie.

Udzielanie i wysokość kredytu uzależnione są od wyniku badania i oceny zdolności kredytowej. Oferta skierowana do osób, które uzyskują dochód z tytułu umowy o pracę, umowy zlecenie/o dzieło, które w ciągu ostatnich sześciu miesięcy nie posiadały relacji kredytowej z Getin Noble Bankiem S.A. (zwany dalej „Bank”), posiadają lub założą Konto Proste Zasady, zapewnią comiesięczny wpływ na konto min. 1500 zł i min. 1 transakcję bezgotówkową kartą do konta lub Blik w miesiącu, zalogują się co najmniej 1 raz do bankowości internetowej lub mobilnej (w ciągu miesiąca od zawarcia umowy kredytu) oraz mają wyrażone lub wyrażą dla Banku zgodę marketingowe (w tym na sms, e-mail i telefon).

Szczegółowe warunki oferty, w tym opłaty i prowizje, dostępne są w placówkach Banku i na getinbank.pl. Niniejsza treść nie stanowi oferty w rozumieniu art. 66 Kodeksu Cywilnego i ma charakter wyłącznie informacyjny. Pośrednik kredytowy jest umocowany przez Getin Noble Bank S.A. do zawierania w imieniu i na rzecz Banku umów o kredyt konsumencki i rachunek bankowy oraz wykonywania czynności faktycznych związanych ze wskazanymi umowami.

Getin Noble Bank zajął 1. miejsce w głównej kategorii rankingu Złoty Bankier 2021 jako bank z najlepszą wielokanatową jakością obsługi według badania Obserwatorium.biz i Kantar Polska na zlecenie Bankier.pl i "Pulsu Biznesu". Ranking dostępny na stronie: www.bankier.pl/zlotybankier/. Getin Bank jest częścią Getin Noble Bank S.A.

**Centrum Medyczne
Persona**

Swarzędz, ul. Kórnicka 75
STOMATOLOGIA tel.: 664 914 913

STOMATOLOGIA

**Stomatologia dzieci i młodzieży,
leczenie bez bólu, znieczulenie
komputerowe, sedacja (gaz rozwesalający)**

**Zapraszamy do naszej pracowni RTG.
Wykonujemy zdjęcia punktowe,
panoramyczne oraz cefalometryczne zębów.**

LECZENIE POD MIKROSKOPEM

W naszym gabinecie wykonujemy:
– zabiegi implantologiczne – protezy
na implantach – mosty ceramiczne
– protezy – korony

**LECZENIE ORTODONTYCZNE – nakładki DR SMILE
Innowacyjne rozwiązanie w ortodoncji**

Wszystkie zabiegi można sfinansować z firmą Mediraty.

Burmistrz Marian Szkudlarek: zachęcam Państwa do szczepienia przeciw Covid-19

Punkt Szczepień Powszechnych już działa w Swarzędzu

12 maja rozpoczął działalność Punkt Szczepień Powszechnych w hali Swarzędzkiego Centrum Sportu i Rekreacji przy ul. św. Marcina 1. Rejestracja na szczepienia cały czas trwa.

– Zachęcam wszystkich do szczepienia się przeciw Covid-19. Teraz możemy to zrobić wygodnie, na miejscu w Swarzędzu – mówi burmistrz Swarzędza, Marian Szkudlarek, z którego inicjatywy uruchomiono tę placówkę. – Jesteśmy w stanie zaszczepić od 500 do 1000 osób dziennie, zależnie od wielkości dostaw szczepionek. W hali sportowej przy ul. św. Marcina przygotowaliśmy 4 stanowiska obsługiwane przez specjalistyczne zespoły szczepienne

szpitala Podolany z Poznania. Zachęcam do rejestracji na szczepienie w Swarzędzu, a jest to zaproszenie zarówno dla mieszkańców naszej gminy, jak i wszystkich innych chętnych. Bardzo dziękuję wszystkim osobom zaangażowanym w zorganizowanie w naszym mieście Punktu Szczepień Powszechnych. Dziękuję wolontariuszom, strażakom, pracownikom UMiG, a także przyjaciółom ze Stowarzyszenia Metropolia Poznań i Starostwa Powiatowego w Poznaniu, dzięki którym możemy skutecznie chronić się przed śmiertelnym zagrożeniem, jakie od ponad roku niesie nam Covid-19 – dodaje burmistrz Marian Szkudlarek.

Na szczepienie można zapisać się na kilka sposobów:

- » poprzez całodobową i bezpłatną infolinię – **989**,
- » elektronicznie poprzez e-Rejestrację dostępną na **pacjent.gov.pl**,
- » wysyłając SMS o treści „Szczepimy-Sie” na numer **880 333 333**,

Podczas rejestracji należy wybrać dokładny termin szczepienia. Następnie otrzymamy SMS z potwierdzeniem umówienia wizyty.

Do rejestracji **nie potrzebujemy żadnych dodatkowych danych czy dokumentów** – wystarczy, że podamy swój nr PESEL.

UWAGA! Terminy i godziny szczepień uzależnione są od dostaw szczepionek.

Przypominamy, że od 10 maja 2021 ruszyła rejestracja na szczepienie przeciw Covid-19 dla wszystkich chętnych, którzy ukończyli 18 lat. Dla osób, które 18. urodziny będą obchodzili w kolejnych dniach, e-skierowania na szczepienia będą wystawiane w dniu ukończenia pełnoletności.

/mw, edu/
Fot. I. Paprzycka

Pamiętamy...

► Dzień Zwycięstwa

Z okazji Dnia Zwycięstwa upamiętniającego zakończenie II wojny światowej, na swarzędzkim Rynku burmistrz Marian Szkudlarek wraz z zastępcami Grzegorzem Taterką, Tomaszem Zwolińskim, sekretarz gminy Agatą Kubacką oraz przewodniczącą Rady Miejskiej w Swarzędzu Barbarą Czachurą złożyli kwiaty pod pomnikiem Bohaterów Poległych za Wolność i Ojczyznę oraz pod

tablicą upamiętniającą Bohaterów Poległych za Wolność i Ojczyznę. Zapalone zostały znicze...

► Majowe święta w Swarzędzu

W tym roku obchody świąt majowych – Święta Pracy, Dnia Flagi RP i Święta Konstytucji

dok. na str. 4 ➔

Raport o stanie Miasta i Gminy Swarzędz za rok 2020

Zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminy z 8 marca 1990 roku (tekst jednolity z 19 marca 2019 roku Dz. U. z 2020 r., poz. 713), Burmistrz każdego roku przedstawia Radzie Miejskiej raport o stanie gminy. Raport ten, obejmujący podsumowanie działalności Burmistrza Miasta i Gminy Swarzędz Mariana Szkudlarka w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwały rady gminy i budżetu obywatelskiego, jest już dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej: Raport o stanie Miasta i Gminy Swarzędz. O raporcie debatować będą radni podczas sesji Rady Miejskiej w Swarzędzu. Głos w debacie nad Raportem zabierać mogą również mieszkańcy gminy Swarzędz. Przywołana wyżej ustawa określa, iż „mieszkaniec, który chciałby zabrać głos (...) składa do przewodniczącego rady pisemne zgłoszenie poparte podpisami (...) co najmniej 50 osób. Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana została sesja, podczas której ma być przedstawiony raport o stanie gminy. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu według kolejności otrzymania przez przewodniczącego rady zgłoszenia. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15 (...)”.

/mw/

Zmiany w uprawnieniach do darmowych przejazdów dla krwiodawców

24 kwietnia 2021 roku weszła w życie opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego uchwała zmieniająca zasady darmowych przejazdów środkami Swarzędzkiej Komunikacji Autobusowej dla Honorowych Dawców Krwi. Od tego dnia ze 100% ulgi w opłacie za przejazd będą mogli korzystać wszyscy Zasłużeni Honorowi Dawcy Krwi, bez względu na miejsce zamieszkania. Wystarczy

okazać legitymację Zasłużonego Honorowego Dawcy Krwi (I, II lub III stopnia).

Podobne uprawnienie zostanie wprowadzone dla wszystkich krwiodawców, ale będzie ono obowiązywało jedynie w dniu oddania krwi (lub jej składników). W tym przypadku wystarczy okazać zaświadczenie o oddaniu w danym dniu krwi lub jej składników wydane przez Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa.

/ms/

Pomoc dla przedsiębiorców – nowa uchwała na wniosek burmistrza

27 kwietnia 2021 podczas XXXVI sesji Rady Miejskiej na wniosek burmistrza Mariana Szkudlarka radni podjęli uchwałę w sprawie „zwolnienia z podatku od nieruchomości niektórych grup przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu Covid-19”. Celem jest udzielenie również w II kwartale br. pomocy przedsiębiorcom znajdującym się w trudnej sytuacji z powodu zaprzestania lub ograniczenia działalności na skutek obostrzeń związanych z epidemią Covid-19. Przypomnijmy, że już 9 lutego podczas XXXIII sesji na wniosek burmistrza uchwalone zostały dwie uchwały, mające na celu udzielenie pomocy przedsiębiorcom. Nowa uchwała w tej sprawie rozszerza krąg uprawnionych do zwolnienia z podatku o przedsiębiorców wykonujących działalność „związaną z fryzjerstwem i pozostałymi zabiegami kosmetycznymi (ujętą w Polskiej Klasyfikacji Działalności w podklasie 96.02Z)”.

/mw/

Swarzędzcy sołtysi wyposażeni i przeszkoleni

Pandemia Covid-19 zmusza do wprowadzania zmian i innowacji również w dotychczasowym sposobie funkcjonowania swarzędzkiego samorządu. Od wielu miesięcy sesje Rady Miejskiej i posiedzenia jej poszczególnych komisji odbywają się w trybie zdalnym. Radni, od wielu już lat wyposażeni w tablety z odpowiednim oprogramowaniem, mogą sprawnie sprawować swą funkcję. W trudnej sytuacji pozostawali jednak sołtysi, którzy są organami wykonawczymi sołectw – jednostek pomocniczych gminy. Od początku pandemii kontakt z nimi był bardzo utrudniony. Z powodu obostrzeń sanitarnych nie mogli się, na przykład, odbywać comiesięczne, robocze spotkania sołtysów z burmistrzem Marianem Szkudlarkiem. Z prośbą, aby temu zaradzić, wystąpiła przewodnicząca Rady Miejskiej Barbara Czachura. Na jej wniosek burmistrz postanowił wyposażyć sołtysów w odpowiedni sprzęt.

16 kwietnia w swarzędzkim ratuszu, podczas serii spotkań zorganizowanych z zachowaniem reżimu sanitarnego, burmistrz Szkudlarek przekazał sołtysom kupione dla nich tablety, a Michał Marciniak, kierownik Wydziału Teleinformatyki UMiG, przeprowadził szkolenie z obsługi tego sprzętu. Wszyscy wyrażali przekonanie, że dzięki cyfryzacji praca sołtysów będzie efektywniejsza, ich kontakt z mieszkańcami, burmistrzem, radnymi i urzędnikami UMiG – radykalnie usprawniony, co musi przynieść korzyści wszystkim mieszkańcom 20 sołectw naszej gminy.

/mw/

■ Fot. Maciej Woźniński

☛ dok. ze str. 3

3 Maja, miały w Swarzędzu kameralny charakter. W imieniu wszystkich mieszkańców naszej gminy, przed Pomnikiem Poległych za Wolność i Ojczyznę oraz pod tablicą upamiętniającą Bohaterów Poległych za Wolność i Ojczyznę symboliczne wiązanki złożyli przedstawiciele władz samorządowych Swarzędza, na czele z burmistrzem Marianem Szkudlarkiem i przewodniczącą Rady Miejskiej Barbarą Czachurą. W uroczystości uczestniczyli także II zastępca burmistrza Tomasz Zwoliński oraz sekretarz gminy Agata Kubacka. Dziękujemy swarzędzanom za

pamięć o tych świętach i wywieszenie biało-czerwonych flag...

► W hołdzie ofiarom niemieckich represji, w hołdzie Tadeuszowi Staniewskiemu – pierwszemu polskiemu burmistrzowi Swarzędza...

8 kwietnia (a kwiecień to Miesiąc Pamięci Narodowej) na dziedzińcu Fortu VII przy ul. Polskiej w Poznaniu odbyła uroczystość, podczas której oddano hołd ofiarom okupacji niemieckiej. Zgodnie z coroczną tradycją uczczono więźniów Fortu VII. Jednym z nich był Tadeusz Staniewski – pierwszy polski burmistrz Swarzędza, który kierował swarzędzkim magistratem nieprzerwanie aż do wybuchu II wojny światowej. Uwięziony przez hitlerowców w Forcie VII, po brutalnych przesłuchaniach trafił do obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie, gdzie zmarł 25 sierpnia 1940 r.

W trakcie uroczystości w Forcie VI przypomniano dramatyczne losy Tadeusza Staniewskiego, a burmistrz Swarzędza Marian Szkudlarek złożył kwiaty i w imieniu wszystkich swarzędzan oddał cześć ofiarom ofiarom niemieckich represji...

/mw/

■ Fot. STK, A. Soberska-Mazurek, I. Paprzycka

Budżet Obywatelski Gminy Swarzędz 2022

Wpłyń na swoją przestrzeń!

Szanowni Mieszkańcy! Kolejny już rok mamy możliwość zdecydować, na realizację jakich projektów w ramach Swarzędzkiego Budżetu Obywatelskiego zostanie przeznaczona kwota 1 500 000 zł. Wzorem lat poprzednich Budżet Obywatelski został podzielony na trzy części. Głosy oddać możemy na projekt główny, na który zostanie przeznaczony 1 mln zł oraz na projekty lokalne, których suma nie przekroczy 300 000 zł, a wartość jednostkowa 100 000 zł i projekty dodatkowe, których suma nie przekroczy 200 000 zł, a wartość jednostkowa 50 000 zł.

Powodów do zaangażowania się w gminny Budżet Obywatelski i współdecydowania o przyszłorocznych projektach jest wiele, jednak najważniejszymi są możliwość współuczestnictwa i współdecydowania, przejawiająca się w:

- » dbałości o wspólne otoczenie i szanse na zwiększanie jego atrakcyjności,
- » wpływie na decyzję (poprzez oddanie głosu), co będzie realizowane w najbliższym otoczeniu ze środków publicznych,
- » integracji z najbliższym otoczeniem i sąsiadami podczas generowania pomysłów, tworzenia koncepcji, a następnie promocji projektu podczas głosowania.

Regulamin oraz szczegółowy Harmonogram Budżetu Obywatelskiego Gminy Swarzędz zawarte zostały w Uchwale Rady Miejskiej w Swarzędzu, dostępnej tutaj:

swarzedz.esesja.pl/zalaczniki/122157/396-2021_1173434.pdf

Najważniejszymi dla mieszkańców datami są:

- » **od 01.05.2021 r. do 31.05.2021 r.** – zgłaszanie propozycji projektów wnioskowanych do zrealizowania

w ramach Budżetu Obywatelskiego Gminy Swarzędz;

- » **od 01.06.2021 r. do 30.06.2021 r.** – weryfikacja złożonych propozycji przez Komisję odpowiedzialną za przeprowadzenie konsultacji;
- » **od 16.07.2021 r. do 31.08.2021 r.** – głosowanie;
- » **do 30.09.2021 r.** – ogłoszenie wyników.

Możliwość łatwego zgłaszania projektów, a następnie głosowania zapewnia nowopowstała strona:

<https://swarzedz.budzet-obywatelski.org/>

Zachęcamy wszystkich mieszkańców do udziału w Budżecie Obywatelskim Gminy Swarzędz, do wspólnego działania i poczucia odpowiedzialności za wspólną przestrzeń. Każdy projekt się liczy i każdy głos ma znaczenie!

/WPR/

BUDŻET OBYWATELSKI Gminy Swarzędz 2022

HARMONOGRAM

Zgłaszanie projektów
Od 01.05.2021 do 31.05.2021

Weryfikacja projektów
Od 01.06.2021 do 30.06.2021

Głosowanie mieszkańców
Od 16.07.2021 do 31.08.2021

Ogłoszenie wyników
Do 30.09.2021

Wszystkie informacje znajdziesz na:
swarzedz.budzet-obywatelski.org

Fot. Maciej Woliński

Przebudowa przejścia podziemnego na dworcu PKP – umowa z wykonawcą. Kolejny element dużego projektu związanego z gospodarką niskoemisyjną

Rozstrzygnięty został przetarg mający wyłonić wykonawcę przebudowy przejścia podziemnego pod torami przy stacji PKP w Swarzędzu. Spośród 5 różnych ofert najkorzystniejsza okazała się ta, którą złożyła firma „Mosty Poznań” Sp. z o.o. Koszt przebudowy wyniesie 5.979.367,52 zł. Umowę w tej sprawie burmistrz Marian Szkudlarek podpisał 11 maja.

Inwestycja umożliwi wygodne korzystanie z przejścia przez osoby z wózkami dla dzieci oraz osoby niepełnosprawne, poruszające się na wózkach inwalidzkich, a także rowerzystów, gdyż miejsce to zostanie wyposażone w pochylnie spełniające wszelkie normy. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem to przebudowa zakończy-

na zostanie do 15 czerwca przyszłego roku (termin wykonania ustalono na 400 dni).

Przebudowa przejścia przy dworcu stanowi kolejny element realizowanego w naszej gminie dużego projektu związanego z gospodarką niskoemisyjną. Przypomnijmy, że przy dworcu zbudowany został już zintegrowany węzeł przesiadkowy ułatwiający pasażerom autobusów, kierowcom i rowerzystom przesiadanie się do pociągów. Duży parking zachęca do pozostawienia tam auta i korzystania z komunikacji zbiorowej. Inwestycja ta zrealizowana została z ogromnym dofinansowaniem ze środków unijnych.

Obecnie, w ramach tego samego projektu i również z zewnętrznym dofinan-

sowaniem, realizowana jest inwestycja pod nazwą „budowa ul. Rivoliego, ul. Mokrej i ul. Agrestowej w Zalasewie oraz wykonanie systemu tras rowerowych na terenie Gminy Swarzędz”. Koszt wyniesie nieco ponad 5,1 mln zł. Gminie Swarzędz przyznano już dofinansowanie budowy ze środków unijnych w wysokości 1,157 mln zł. Zaprojektowana droga rowerowa obejmuje trasę rozpoczynającą się w ul. Rivoliego, przebiegającą przez ul. Mokrą, Planetarną w Zalasewie, ul. Kupiecką, Rolną, Tysiąclecia, Fredry, Konopnickiej i Łąkową w Swarzędzu. W ramach tego zadania wybudowane zostaną także: kilkusetmetrowy odcinek ul. Rivoliego od skrzyżowania z ul. Agrestową w kierunku ul. Transportowej (oprócz nowej jezdni powstaną tu chodniki, ścieżka rowerowa, zjazdy do posesji, oświetlenie, wybudowane zostaną brakujące przyłącza wod.-kan., kanalizacja deszczowa, infrastruktura teletechniczna) oraz odcinek ul. Mokrej od ul. Rivoliego do os. Zamoyskiego. Inwestycja ma być wykonana jeszcze w tym roku.

Jak informuje burmistrz Swarzędza Marian Szkudlarek – w kolejnym etapie, zaplanowanym na rok przyszły, całości dopełni nowy, duży parking na ok. 60 pojazdów, który zbudowany zostanie przy dworcu PKP od strony ul. Łąkowej.

Tak więc w przyszłym roku gotowy będzie cały projekt służący rozwojowi niskoemisyjnej mobilności miejskiej w tej części naszej gminy.

/mw/

Budowa ul. Rivoliego

Fot. Maciej Woliński

Fot. Maciej Woliński

Ponad 5 mln zł dofinansowania na budowę ul. Polskiej

W wyniku rozstrzygniętego konkursu dotyczącego wsparcia lokalnych inwestycji drogowych w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (edycja 2021) otrzymaliśmy dofinansowanie na budowę ul. Polskiej w Zalasewie (I etap obejmujący połączenie ul. Planetarnej z ul. Kórnicką) w wysokości 5,05 mln zł.

W województwie wielkopolskim rządowym wsparciem objęto 101 inwestycji gminnych i 41 zadań powiatowych, natomiast w całym kraju wsparcie uzyskało 1567 zadań gminnych i 622 – powiatowych.

Na liście rezerwowej uwzględniono swarzędzką inwestycję pn. „Rozbudowa ul. Zygmunta Grudzińskiego w Swarzędzu i Jasinie oraz ulicy Pszennej w Łowęcinie” (szacunkowa całkowita wartość zadania to ok. 14,7 mln zł).

I etap budowy ul. Polskiej już się rozpoczął. Wykonawcą jest Budownictwo Drogowe KRUG Sp. z o.o. Sp. k., a koszt inwestycji to blisko 6,4 mln zł. Nowa droga wytyczona została od istniejącego ronda w ul. Planetarnej (w pobliżu Szkoły Podstawowej nr 1) skąd ulica Polska poprowadzi do ul. Kórnickiej, gdzie również zbudowane zostanie rondo. Oprócz jezdni zaplanowana jest budowa kanalizacji i całej infrastruktury podziemnej, a następnie chodnika, ścieżki rowerowej, oświetlenia.

W drugim etapie, planowanym na 2022 rok, przewidziana jest budowa odcinka od ul. Kórnickiej aż do ul. Średzkiej, gdzie ul. Polska zakończy się kolejnym rondem.

Budowa ul. Polskiej w Zalasewie to niezwykle ważna inwestycja, której realizacja znakomicie poprawi sytuację komunikacyjną w tej części naszej gminy.

/mw/

Kanalizacja deszczowa w Gruszczyń – jest wykonawca. W przygotowaniu przetarg na rozbudowę ul. Katarzyńskiej

W przetargu na budowę kanalizacji deszczowej w ulicy Ku Dolinie w Gruszczyń najkorzystniejszą ofertę złożył Zakład Wielobranżowy Kubiacyk z Nekli. Inwestycja kosztować będzie 918.573,72 zł i ma być wykonana przed końcem bieżącego roku.

Zadanie to stanowi pierwszy etap rozbudowy ul. Katarzyńskiej (od ul. Swarzędzkiej do ul. Promyk), a także odwodnienia wschodniej części Gruszczyń. Właśnie w ul. Ku Dolinie zostanie zbudowany kolektor deszczowy o znacznej średnicy, który odprowadzać będzie wody opadowe m.in. z ulic Katarzyńskiej, Krańcowej, Cisowej, Wierzbowej oraz pozostałych, zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie. Zbudowane zostaną również

urządzenia oczyszczające wody opadowe przed ich wprowadzeniem do rzeki Cybiny. Dodatkowo, w ramach robót odtworzeniowych, na ul. Ku Dolinie wykonana zostanie nawierzchnia z kostki brukowej.

Przed zakończeniem robót budowlanych Gmina Swarzędz przystąpi do procedury przetargowej związanej z rozbudową ul. Katarzyńskiej. Starosta Poznański 29.03.2021 r. wydał decyzję zezwalającą na realizację inwestycji drogowej, polegającej na rozbudowie ulicy Katarzyńskiej w Gruszczyń (od ul. Swarzędzkiej do ul. Promyk). Czekamy na prawomocność decyzji.

Długość zaprojektowanej ul. Katarzyńskiej to 1087,90 m. Zakres robót budowlanych będzie obejmował:

- » budowę nawierzchni jezdni bitumicznej o szerokości 6,00 m,
- » budowę obustronnych chodników z kostki betonowej, szerokość chodnika po stronie południowej wynosić będzie 2,0 m, szerokość chodnika po stronie północnej wynosić będzie 1,5 m,
- » budowę bitumicznej ścieżki rowerowej szerokości 2,5m,
- » zabezpieczenie gazociągu wysokiego ciśnienia,
- » budowę kanalizacji deszczowej,
- » budowę oświetlenia ulicznego w technologii LED,
- » budowę kanału technologicznego

Budowa wodociągu w ul. Katarzyńskiej ze względu na wymogi Starosty Poznańskiego została wyłączona z decyzji dotyczącej rozbudowy ul. Katarzyńskiej. Odrębna decyzja na budowę wodociągu będzie wydana w 3 kwartale 2021 roku.

/mw/

Fot. Maciej Woliński

Powstaje parking przy cmentarzu. Zgodnie z planem przebiega realizacja inwestycji pod nazwą „Przebudowa i rozbudowa parkingu przy cmentarzu komunalnym w Jasinie”. Powstanie tam 95 miejsc parkingowych (w tym 6 dla osób niepełnosprawnych). Parking otrzyma nawierzchnię z kostki brukowej oraz oświetlenie. Koszt tej inwestycji to blisko 578 tys. zł. Wykonawcą jest Zakład Ogólnobudowlany IZBRUK Maciej Rybicki z miejscowości Dziedzice k. Ciążenia, który zobowiązał się wykonać zadanie w ciągu 3 miesięcy.

/mw/

Puszczykowo Zaborze – przetarg na rozbudowę ul. Zaborskiej

Ogłoszony został przetarg na rozbudowę ul. Zaborskiej w Puszczykowie Zaborze. Na odcinku blisko pół kilometra zbudowany zostanie chodnik wraz z zatkami parkingowymi, a jezdnia zostanie odwodniona i poszerzona, po czym otrzyma nową asfaltową nawierzchnię. Inwestycja ta ma być wykonana do końca tego roku.

/mw/

Budowa ul. Górków w Swarzędzu – przetarg ogłoszony

Ogłoszony został także przetarg na budowę ul. Górków w Swarzędzu. Jej istniejący odcinek zostanie przedłużony do ul. Nowy Świat. Jak już informowaliśmy, docelowo ul. Zamkowa ma być jednokierunkowa (od Rynku do ul. Grudzińskiego), a ul. Górków będzie stanowić alternatywne

połączenie do ul. Cieszkowskiego.

Nowa jezdnia ul. Górków będzie miała bitumiczną nawierzchnię o szerokości 5,5 m, a z obydwu stron zbudowane zostaną chodniki o szerokości 2 m. W celu uspokojenia ruchu w ciągu ul. Górków powstanie wyniesione skrzyżowanie. Zakres prac obejmuje także budowę kanalizacji deszczowej, sieci wodociągowej

z przyłączami oraz kanalizacji sanitarnej z przyłączami. Wykonane zostanie również oświetlenie uliczne, a dodatkowo doświetlone zostaną dwa przejścia dla pieszych na ul. Grudzińskiego.

Jeśli nic nie stanie na przeszkodzie, budowa powinna się zakończyć jeszcze w tym roku.

/mw/

Przebudowa ul. Krawieckiej – wkrótce przetarg

W przygotowaniu jest przetarg na przebudowę ponad 200-metrowej ul. Krawieckiej w Swarzędzu. Nowa jezdnia z kostki brukowej będzie miała szerokość 5,5 m, a po obydwu jej stronach zbudowane zostaną chodniki. W zakres inwestycji wchodzi też budowa kanalizacji deszczowej, oświetlenia, kanału teletechnicznego, uzupełnienie brakujących przyłączy oraz usunięcie kolizji instalacji podziemnych.

Jest szansa, że wszystko to zostanie wykonane jeszcze w tym roku.

/mw/

Ul. Podleśna i Aroniowa w Garbach – kanalizacja sanitarna gotowa

Informujemy, że mieszkańcy i użytkownicy nieruchomości położonych w miejscowości Garby – ulice Podleśna i Aroniowa – mogą rozpocząć zrzut ścieków do kanalizacji wybudowanej w ramach realizowanego przez Związek zadania inwestycyjnego pn.: „Kanalizacja obszaru Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka i okolic – etap V” (zgodnie z załączonym rysunkiem).

Warunkiem rozpoczęcia zrzutu ścieków jest podpisana umowa na odbiór ście-

ków z AQUANET S.A. Osoby spełniające ten warunek mogą dokonać przełączenia instalacji wewnętrznej z budynku do studzienki przyłączeniowej znajdującej się na

terenie posesji, wybudowanej w ramach Projektu lub wybudowanej w własnym zakresie przez mieszkańca (studzienka wybudowana we własnym zakresie musi być odebrana przez służby Aquanet S.A.).

Prace związane z instalacją wewnętrzną należy wykonać własnym staraniem i na koszt własny, prace te nie podlegają odbiorowi technicznemu.

Po dokonaniu przełączenia należy niezwłocznie dokonać pisemnego zgłoszenia stanu wodomierza, a w przypadku jego braku, zadeklarować ilość osób zamieszkałych na dzień rozpoczęcia zrzutu, powiadamiając spółkę AQUANET S.A.

Osoby, które nie posiadają podpisanej umowy mogą uzyskać wyczerpujące informacje na ten temat oraz otrzymać druki wniosków w Związku Międzygminnym Puszcza Zielonka w Murowanej Goślinie, Nowy Rynek 8 w Biurze Obsługi albo od numerem telefonu 61 81 14 142.

UWAGA: Informujemy, że prowadzone będą kontrole legalności podłączeń do wybudowanej sieci kanalizacyjnej.

/mw, zmpz/

Z prac Rady Miejskiej w Swarzędzu

W dniu 27 kwietnia 2021 roku odbyła się XXXVI Sesja Rady Miejskiej w Swarzędzu. W obradach w trybie zdalnym, które prowadziła Przewodnicząca Rady Miejskiej w Swarzędzu – Barbara Czachura, uczestniczyło 21 radnych.

Podczas obrad sesji podjęto:

► Uchwałę nr XXXVI/405/2021 w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta i Gminy Swarzędz na rok 2021.

► Uchwałę nr XXXVI/406/2021 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Swarzędz na lata 2021 – 2043.

► Uchwałę nr XXXVI/407/2021 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIV/383/2021 z dnia 23 lutego 2021 r. w sprawie emisji obligacji Gminy Swarzędz oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu.

► Uchwałę nr XXXVI/408/2021 w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości niektórych grup przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

► Uchwałę nr XXXVI/409/2021

w sprawie określenia wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wzoru deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego za okres 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających dzień złożenia wniosku.

► Uchwałę nr XXXVI/410/2021 w sprawie nadania nazwy ścieżce w mieście Swarzędz – im. Piotra Choryńskiego.

► Uchwałę nr XXXVI/411/2021 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic Sadowniczej i Średzkiej w Rabowicach”.

► Uchwałę nr XXXVI/412/2021 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru u zbiegu ulic Transportowej i Kórnickiej w Zalasewie.

► Uchwałę nr XXXVI/413/2021 w sprawie zmiany uchwały nr IV/21/94 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 24 października 1994 r. w sprawie przystąpienia do stowarzyszenia „Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych”

**Hanna Meleń
BRM Swarzędz**

Od redakcji: Pełne teksty wszystkich uchwał dostępne są w Biurze Rady Miejskiej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej: <http://bip.swarzedz.eu/>

* * *

Komisja Gospodarki, Środowiska i Rozwoju Wsi

Posiedzenie Komisji Gospodarki, Środowiska i Rozwoju Wsi odbyło się 21 kwietnia 2021 roku o godzinie 14.00. Posiedzenie, jak już zdążyliśmy się przyzwyczaić, miało charakter zdalny. W posiedzeniu udział wzięło 8 radnych. Zgodnie z deklaracją Burmistrza, na marcowym posiedzeniu Komisji GŚiRW o godz. 13.00 odbyło się, również zdalnie, spotkanie Burmistrza Miasta i Gminy Swarzędz Marina Szkudlarka z sołtysami, w celu omówienia bieżących problemów sołectw.

Tematem głównym przygotowanym na Komisję, w oparciu o plan pracy na 2021 rok były: Sprawy oświetlenia miasta i terenów wiejskich gminy Swarzędz, koszty oświetlenia za 2019 i po podwyżce energii w 2020 roku oraz planowane remonty związane z oświetleniem ulicznym w roku 2021.

Temat w zakresie kosztów oświetlenia przedstawiła Kierownik Wydziału Infrastruktury Drogowej - Alicja Smelka, Z-ca Kierownika Piotr Nawrocki, a w zakresie

W dniu 27 kwietnia 2021 roku odbyła się XXXVI Sesja Rady Miejskiej w Swarzędzu. Głównym tematem sesji była „Polityka mieszkaniowa w Gminie Swarzędz”. Informację w temacie przedstawił Prezes Swarzędzkiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego, Piotr Kijek. W przedstawionej informacji znalazły się zagadnienia dotyczące wykonanych w 2020 roku prac remontowych w budynkach komunalnych oraz prac związanych ze zmianą sposobu ogrzewania lokali. Dzięki wykonanym pracom uzyskano 13 wyremontowanych mieszkań, 4 wyremontowane klatki schodowe, 1 lokal usługowy dla Związku GOAP oraz wyremontowano 3 dachy. Ponadto wybudowano 3 kotłownie centralnego ogrzewania, zamontowano 15 kotłów gazowego centralnego ogrzewania, wymieniono 2 kotły gazowego centralnego ogrzewania oraz zlikwidowano 41 pieców kaflowych.

Prezes Kijek przedstawił ponadto zakres prac, jakie zostały wykonane dzięki dofinansowaniu projektu termomodernizacji i wymiany źródeł ogrzewania z programu Jasica 2 w budynkach przy ul. Piaski 4, 6, 17, Strzelecka 4, Wielka Rybacka 11, Wiejska 5 oraz Wrzesińska 5, 7. Na zakończenie prezentacji przedstawił informacje na temat przyznawanych lokali, liczby osób oczekujących na przydział lokalu oraz informacje w zakresie przyznawanych dodatków mieszkaniowych w zasobach mieszkaniowych gminy. Podczas dyskusji poruszono kwestie dotyczące planów zagospodarowania terenu na skrzyżowaniu ulic Wiankowa i Kilińskiego, zasad przyznawania dodatków mieszkaniowych oraz przeznaczenia lokalu przy ul. Wrzesińskiej 2. Radni pytali również o kryteria przyznawania mieszkań socjalnych, o możliwości powstania kolejnych mieszkań chronionych oraz o ostateczny

termin wymiany pieców opalanych węglem w zasobach komunalnych.

Podczas sesji Rada podjęła uchwałę m.in. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości niektórych grup przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, w sprawie nadania nazwy ścieżce w mieście Swarzędz im. Piotra Choryńskiego, w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic Sadowniczej i Średzkiej w Rabowicach” oraz w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru u zbiegu ulic Transportowej i Kórnickiej w Zalasewie.

**Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Swarzędzu
Barbara Czachura**

planowanych inwestycji Kierownik Wydziału Inwestycji – Bartłomiej Majchrzak.

Następnie radni przystąpili do omawiania materiałów sesyjnych. Podczas omawiania projektów uchwał pytali m.in.:

- » o zaplanowaną kwotę na przebudowę i modernizację ulic w Puszczykowie Zaborzu,
- » o zobowiązanie budżetowe na spadek po osobie zmarłej,
- » o nowo tworzone pomieszczenia biura obsługi klienta przy ul. Piaski,
- » ile wniosków złożono na wymianę źródeł ciepła,
- » czy jest konieczność wydatkowania kwoty w wysokości 100 tys. zł. na analizę ruchów przy przebudowie ul. Zamkowej.

Odpowiedzi udzielili: Burmistrz – Marian Szkudlarek, Kierownik Wydziału Ochrony Środowiska – Joanna Sonak, Skarbnik – Karolina Dziekan, Z-ca Burmistrza Grzegorz Taterka. Z uzyskanych informacji wynika:

- » projekt przebudowy obejmuje ok. 600 metrów drogi, a lokalny przedsiębiorca obiecał współudział po wybudowaniu nowej drogi w zakresie nowych nasadzeń zieleni wzdłuż chodnika,
- » gmina dziedziczy nieruchomość, ale również długi zmarłego,
- » przy ulicy Piaski będzie punkt obsługi mieszkańców związany z gospodarką odpadami,
- » wpłynęły 82 wnioski i aktualnie trwa ich analiza i weryfikacja. Po tym okresie można będzie podać dokładne informacje z podziałem na ilość wymie-

nionych źródeł ciepła,

- » projekt na ul. Zamkową przewiduje, że ulica ta będzie ulicą jednokierunkową. W drugą stronę mieszkańcy mają uzyskać dostęp poprzez przedłużenie ulicy Górków do ulicy Nowy Świat. W tym celu, aby poprawić organizację ruchów, koniecznym jest wykonanie analizy ruchu w tym obszarze.

W sprawach bieżących Burmistrz Marian Szkudlarek poinformował, że w dniu dzisiejszym otrzymał informację, że gmina Swarzędz otrzymała dofinansowanie do ul. Polskiej w Zalasewie w wysokości 5 mln. zł. Burmistrz wymienił inwestycje, na które gmina w ostatnim czasie otrzymała dofinansowanie.

Na tym posiedzenie zakończono.

Tomasz Majchrzak

XV Przyjaciół Wierzenicy

3 maja 2007 roku pierwszym Przyjacielem Wierzenicy został Stanisław Witecki. Od tamtego roku wyróżnienie redakcji „Wierzeniczeń” wręczane jest corocznie w wierzenickim kościele, a od szeregu lat wspólnie z zarządem Stowarzyszenia Pomocy Rodzinie im. Augusta Cieszkowskiego w Wierzoncu. Laureatką piętnastego została 3 maja 2021 r. śp. Ewa Strycka – redaktor naczelna „Więści Akademickich” Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (UPP).

Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu pochowanych na miejscowym cmentarzu parafii św. Jana Marii Vianneya. Bardzo aktywnie uczestniczyła w pracach Komitetu obchodów 200. rocznicy urodzin Augusta Cieszkowskiego.

Po odczytaniu przez Ewę J. Buczyńską laudacji Władysław Strycki – ojciec śp. laureatki – odebrał drewnianą statuetkę św. Mikołaja z rąk Macieja Dominikowskiego – redaktora odpowiedzialnego „Wierzeniczeń” i Elżbiety Mazur – ubiegłorocznej laureatki. Dziękując za ten szczególnie dowód pamięci o córce opowiedział, jak bliską była jej Wierzenica i postać Augusta Cieszkowskiego.

Spółeczność UPP reprezentowali przyjaciele laureatki: prof. Małgorzata Mańka, Anna Zielińska-Krybus – kierownik Wydawnictwa UPP oraz Lucyna Borowczyk – koleżanka z tegoż wydawnictwa, dr hab. Władysław Kusiak.

Na jednej z ławek pojawiła się tabliczka z nazwiskiem Ewy Stryckiej.

Ewa J. i Włodzimierz Buczyńscy

■ Fot. W. Buczyński i W. Kusiak

Byla osobą, dzięki której tematy powiązane z postacią Augusta Cieszkowskiego – patrona UPP oraz Ziemią Wierzenicką – wielokrotnie gościły na łamach „Więści”. Od 2009 do 2020 roku na łamach „Więści” ukazało się wiele dziesiątek artykułów związanych z szeroko pojętą tematyką Cieszkowskich, szeregu autorów – w tym samej Ewy. Kilka numerów w sposób szczególny nawiązywało do postaci hrabiego Augusta. Ten z 2014 r., w związku z 200. rocznicą urodzin Augusta Cieszkowskiego, w całości poświęcony był jego postaci. Za ten numer redakcja „Więści Akademickich” została 10 stycznia 2015 r. uhonorowana nagrodą

„Znak Dobra” konkursu dziennikarskiego im. Romy Brzezińskiej.

Obok redagowania „Więści Akademickich” Ewa Strycka uczestniczyła w pracach Wydawnictwa UPP. Jej dziełem było opracowanie redakcyjne książek związanych z Augustem Cieszkowskim i Wierzenicą; *Zapiskane w pamięci* (z Anną Zielińską-Krybus), *Co po Augustcie Cieszkowskim? Spojrzenie po 120. latach*. Wraz z Józefem Banaszakiem, Dariuszem T. Lebiodą zebrała, opracowała i przygotowała do druku wiersze w książce; *August Cieszkowski... i ziemia wierzenicka w poezji*. W 2017 r. ukazała się opracowana przez nią publikacja; *In memoriam... Pamięci profesorów*

Tadeusz Kąkolewski

(1933-2011)

Swarzędzki sportowiec i społecznik przyszedł na świat 21 sierpnia 1933 roku w Swarzędzu, jako drugie dziecko w rodzinie Apolonii i Wincentego Kąkolewskich. Matka przed ślubem pracowała jako opiekunka w ochronce. Ojciec był powstańcem wielkopolskim i uczestnikiem wojny 1920 roku. Później pracował jako stolarz. Oboje mieli ogromny wpływ na kształtowanie charakteru Tadeusza i jego późniejszy stosunek do życia i pracy. Szczęśliwe dzieciństwo przerwała wojna. Musiał chodzić do niemieckiej szkoły, a w domu uczył się polskiego z mamą. Po wojnie musiał szybko nadrobić szkolne zaległości. Kiedy ukończył szkołę podstawową, wybrał zawód stolarza. Po ukończeniu swarzędzkiej średniej szkoły zawodowej prowadził warsztat – najpierw z ojcem, a po jego przejściu na emeryturę samodzielnie. Jednak jego największą pasją był sport.

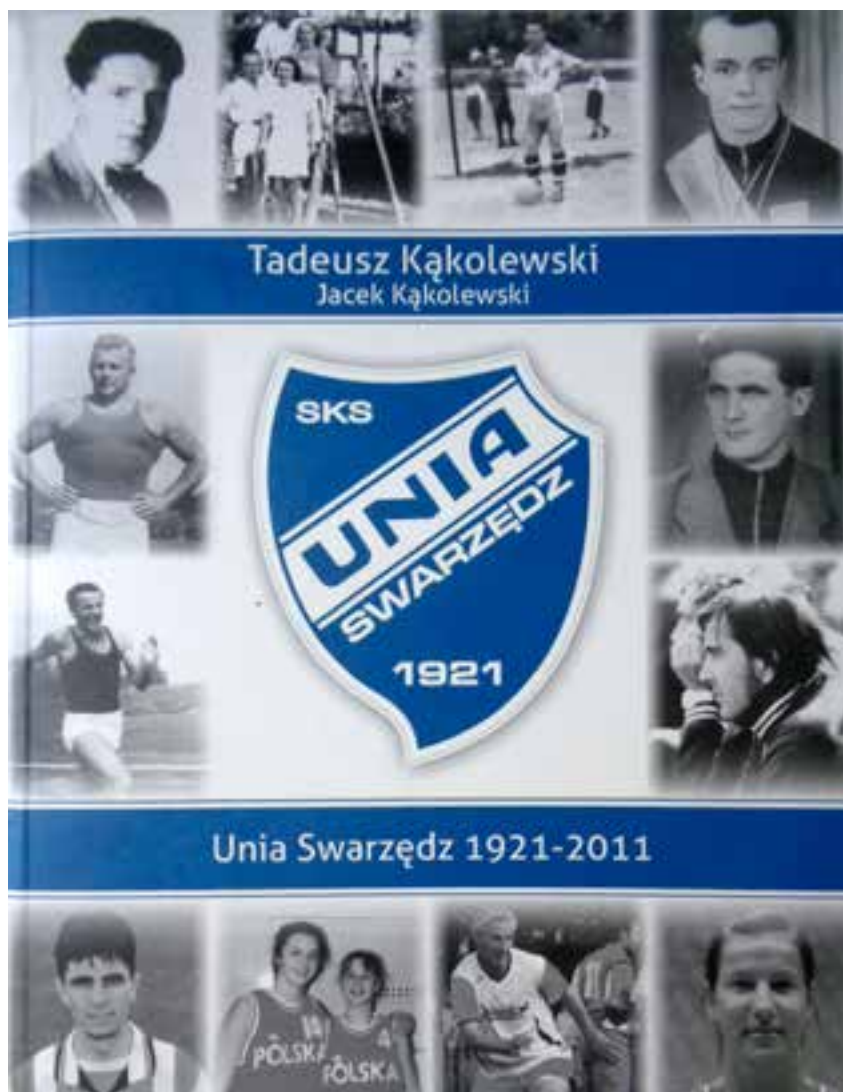
Już jako uczeń szkoły podstawowej zaczął grać w piłkę nożną w drużynie młodzików Unii. Jako obrońca zagrał około 30 spotkań w pierwszej drużynie seniorów. W pierwszych latach powojennych zdarzało się, że młodzi swarzędzcy sportowcy reprezentowali klub w kilku dyscyplinach. Dopiero później trenerzy zaczęli wymagać, aby wybrali jedną z nich. Dlatego Tadeusz Kąkolewski skupił się na zapasach i właśnie w tej dyscyplinie odnosił największe sukcesy. Przygodę z tym sportem rozpoczął w roku 1948. Obecnie zapasy są kojarzone przede wszystkim jako sport indywidualny. W czasie jego kariery sportowej, w latach 50. odbywały się regularne zawody drużynowe i roz-

grywki ligowe, a swarzędzka Unia miała jedną z najlepszych drużyn w Polsce.

Tadeusz Kąkolewski już jako siedemnastolatek występował w 1950 roku w drużynie, która wywalczyła awans do pierwszej ligi. W 1952 roku został mistrzem okręgu seniorów. Na mistrzostwach Polski seniorów jego największym sukcesem było czwarte miejsce. Do 1958 roku występował w drużynie Unii, z którą w 1955 roku wywalczył drużynowe wicemistrzostwo Polski. Skrupulatnie prowadził notatki ze

Zasłużeni dla „Unii”

Ostatnio przedstawiliśmy sylwetki trzech braci Baranowskich, przy czym każdy z nich „specjalizował się” w jednej dziedzinie sportu. Dzisiaj przybliżamy sylwetkę Pana Tadeusza Kąkolewskiego – sportowca wielowymiarowego – byłego lekkoatlety, zapasnika, ciężarowca, sędziego i działacza.

stoczonych walk. Lista kończy na zremisowanej w kwietniu 1958 walce ze Szwedem Nilssonem z Malmo. Wśród rywali byli czołowi polscy zapaśnicy tego okresu – poznaniacy Mocny i Leitgeber, reprezentujący warszawskie kluby Dubicki, Majewicz i Rawski oraz pochodzący ze Śląska Kasperczyk. Choć Kąkolewski sam nigdy nie zdobył medalu, walcząc w lidze w barwach Unii, wygrał niejedną walkę z medalistami i mistrzami Polski. Zdjęcie z jednej z walk z Dubickim znalazło się nawet na pierwszej stronie „Przeglądu Sportowego”.

Startował także w podnoszeniu ciężarów. Trzy razy wygrał mistrzostwa okręgu. Nie istniała wtedy odrębna sekcja podnoszenia ciężarów w Unii, ani osobny związek sportowy. W zawodach startowali swarzędzcy zapaśnicy. Oprócz Tadeusza Kąkolewskiego sukcesy odnosili m.in. Zbigniew Jonczyk, Zenon Matuszak i Edmund Chrzanowski.

W 1958 roku Tadeusz Kąkolewski ożenił się z Marią Kaczmarek, z którą miał dwoje dzieci – córkę Barbarę i syna Jacka.

Po zakończeniu kariery zapaśniczej i założeniu rodziny, w pierwszej połowie lat 60. dołączył do sekcji lekkoatletycznej Unii. Jego kuzyn, Stefan Stanisławski wspomina, że to z jego inicjatywy w jednym z lokali na swarzędzkim rynku urządzono w miesiącach zimowych strzelnicę, a dochód z niej przeznaczono na stroje dla nowej sekcji. Tadeusz Kąkolewski aż do 1969 roku występował w pchnięciu kulą, a jego wynik 12,15 m należy do najlepszych w historii klubu.

Od roku 1964 do początku lat 90. Tadeusz Kąkolewski pracował w zarządzie klubu, był m.in. wiceprezesem ds. spor-

Zapaśnicy swarzędzcy biorący udział w Mistrzostwach Polski w 1959 r., rozegranych w Poznaniu - stoją od lewej strony Panowie: Edmund Chrzanowski, Zenon Matuszak, Tadeusz Kąkolewski, siedzą: Jan Włodarczyk, Zdzisław Schneider i Tadeusz Ciborek.

towych. W 1966 roku z jego inicjatywy powstała sekcja podnoszenia ciężarów, którą kierował aż do zakończenia jej działalności w 1990 roku. Ponieważ warsztat stolarski dobrze prosperował, zdarzało mu się wspierać nową sekcję zakupami sprzętu i strojów.

Tadeusz Kąkolewski był sędzią w lekkoatletyce, zapasach i podnoszeniu ciężarów. W latach 90. jako kibic regularnie gościł na meczach piłkarzy i koszykarek Unii.

Przez lata zgromadził największy zbiór zdjęć dokumentujących historię klubu. Od 2009 roku pracował z synem Jackiem nad książką przedstawiającą historię Unii. Zmarł 4 marca 2011 roku. Spoczywa na cmentarzu parafialnym przy kościele Św. Marcina. Książka dokończona przez syna ukazała się we wrześniu 2011 z okazji 90-lecia klubu.

Inną pasją Tadeusza Kąkolewskiego było kolekcjonowanie. Jako wieloletni członek swarzędzkiego koła Polskiego Związku Filatelistycznego zgromadził dużą kolekcję znaczków, w której szczególne miejsce zajmował zbiór o tematyce olimpijskiej.

Ponieważ sport w Unii uprawiali całe rodziny, warto wspomnieć o osobach spokrewnionych z Tadeuszem Kąkolewskim. W połowie lat 50. do Unii trafili jego kuzyni – Edward i Zenon Stanisławscy. Edward uczył się w poznańskim Marcinku, gdzie na zajęciach wychowania fizycznego królowała koszykówka. Polubił ten sport i dołączył do drużyny, która w tym czasie istniała w Unii. Zenon grał w juniorskiej drużynie piłki nożnej. Ze wspomnień rodziny wiemy, że Zenon odnosił sukcesy w organizowanych w Swarzędzu biegach, ale w tym czasie nie działała w Unii sekcja lekkoatletyczna. Kiedy w latach 60. zorganizowano taką sekcję, występował w niej młodszy brat Edwarda i Zenona – Stefan Stanisławski, a także jego późniejsza żona Anna, nosząca wówczas nazwisko Zerba. Stefan był oszczepnikiem, natomiast Anna reprezentowała Unię w dwóch konkurencjach - biegu przez płotki i rzucie oszczepem. Ostatnimi Stanisławskimi w barwach Unii byli synowie Anny i Stefana – Robert i Paweł, którzy grali w młodzieżowych drużynach piłkarskich.

W Unii grał także Andrzej Kaczmarek, bratanek żony Tadeusza Kąkolewskiego. Wiesław Zaporowski wspomina go jako bardzo utalentowanego bramkarza, który jako junior był powoływany do reprezentacji województwa.

/Kóło „Unia-100”/

„Cudowna terapia” – komedia w znakomitej obsadzie

12 czerwca 2021 o godz. 17:00 (Sobota). Zalasewo – Swarzędzka Sala Koncertowa, ul. Jana Heweliusza 26

Bilety dostępne na stronie: <https://www.kupbilecik.pl/imprezy/58085/Zalasewo/Cudowna+Terapia>

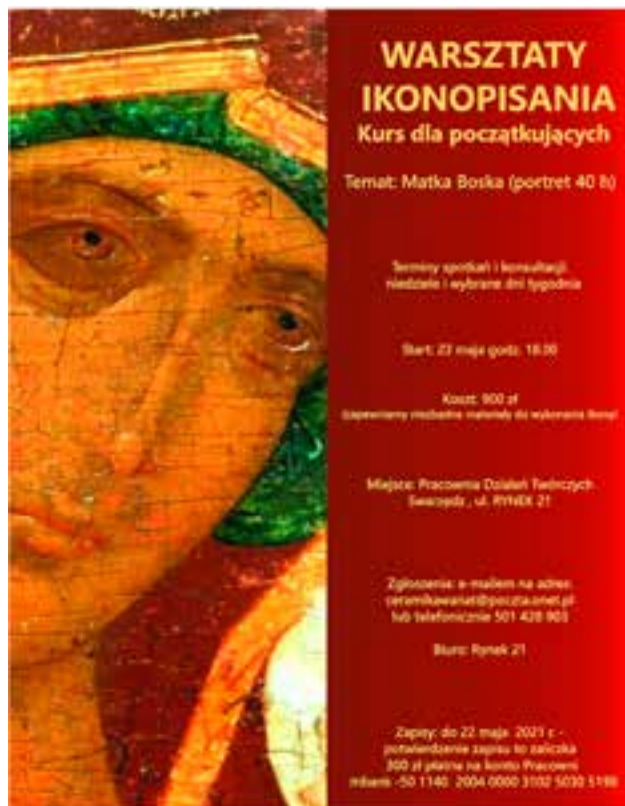
Państwo Dorek są doświadczonym małżeństwem, które – jak to w życiu – ma za sobą dobre i złe chwile. Spotykamy ich, kiedy są wypaleni i znudzeni, a zarazem groteskowi w swoich małżeńskich kłótniach o drobiazgi. Doszli do wniosku, że nie pozostaje im nic innego, jak się rozstać. Przed ostateczną decyzją wybrali się jednak do wybitnego psychoterapeuty, by dać sobie ostatnią szansę na uratowanie małżeństwa. Czy za pomocą różnych ćwiczeń terapeutycznych uda się pojednać parę, która potrafi urządzać sobie niezłe piekło? Czy specjalista znajdzie sposób, by małżonkowie zrozumieli, jak wiele ich łączy, by zaczęli ze sobą współpracować i słyszeć się wzajemnie? I czy przypadkiem terapeuta po spotkaniu z taką parą sam nie będzie potrzebował pomocy? Odpowiedzi znajdziemy w najnowszej inscenizacji komedii austriackiego dramaturga Daniela Glattauera „Cudowna terapia”. Czekają Was błyskotliwe dialogi, zabawne życiowe sytuacje i trzy wspaniałe kreacje aktorskie.

Obsada: Joanna Dorek: Dominika Ostalowska / Joanna Trzecieńska / Olga Bończyk; Walenty Dorek: Dariusz Kordek / Marcin Kwaśny; Terapeuta: Andrzej Młynarczyk / Artur Pontek / Dariusz Taraszkiewicz.

/ok/

Pracownia Działań Twórczych STOLARNIA Warsztaty pisania ikony

Organizatorzy:

PRACOWNIA
DZIAŁAŃ TWÓRCZYCH
STOLARNIAFUNDACJA
ARTIFAKT

Pracownia Działań Twórczych STOLARNIA organizuje „Warsztaty pisania ikony”. Termin: maj–lipiec 2021 r. Spotkania w niedzielę w godz. 18.00–21.00, konsultacje w wybrane dni tygodnia od godz. 18.00. Pierwsze spotkanie 23 maja 2021 godz. 18.00.

Ilość godzin: 40. Miejsce: Pracownia Działań Twórczych STOLARNIA, Swarzędz ul. Rynek 21. Ilość miejsc: maks. 15 osób, min. 4 osoby.

Zapisy do 22 maja 2021 r., mailem: ceramikawanat@poczta.onet.pl lub w Pracowni: Swarzędz ul. Rynek 21. Potwierdzenie zapisu to zaliczka 300 zł płatna na konto Pracowni w mBanku: 50 1140 2004 0000 3102 5030 5198 lub gotówką w Pracowni. Liczy się kolejność zgłoszeń.

Komplet wydruków, podobrazie oraz wszystkie niezbędne materiały i narzędzia w cenie warsztatów (cena: 900 zł).

/ew/

Konkurs rodzinny „Maj Family”

Miesiąc maj to szczególnie rodzinny czas – 15 maja obchodzimy Międzynarodowy Dzień Rodziny, a 26 maja Dzień Matki.

Zapraszamy do konkursu, w którym pokażecie nam, jak można spędzić rodzinie majowe dni.

Zadaniem konkursowym jest wykonanie plakatu/kolażu zawierającego zdjęcia lub rysunki uwieczniające Waszą rodzinę podczas wspólnego, aktywnego spędzania czasu w maju.

Kartę zgłoszeniową oraz Regulamin można pobrać na stronie:

<https://ok-swarzedz.pl/konkurs-rodzinny-maj-family/>

/ok/

„Piazzolla – rekonstrukcje”

Rok 2021 to 100 rocznica urodzin znakomitego argentyńskiego kompozytora Astora Piazzolli.

„Piazzolla – rekonstrukcje” to tytuł koncertu przygotowanego przez Swarzędzki Ośrodek Kultury, który złożył hołd temu twórcy. 25 kwietnia 2021 na „Swarzędzkiej Scenie Wirusowej” wybrzmiały dźwięki mistrza Piazzolli. Zne i mniej znane tanga wielkiego argentyńskiego bandeonisty w zupełnie nowej odsłonie.

Akordeon, organy Hammonda, piano i bas, a także nowe aranżacje kompozycji Piazzolli oraz improwizacje jazzowe powodują, że klasyczne tanga brzmią bardzo nowocześnie. Podczas koncertu usłyszeliśmy nie tylko rytm charakterystyczny dla tanga ale także swing, bossa novę i inne.

Na scenie gościliśmy znakomitych muzyków: Jarek Buczkowski – akordeon, Dawid Troczewski – piano, organy Hammonda, Zbigniew Wrombel – bas. Koncert dostępny na kanale YouTube: Ośrodek Kultury w Swarzędzu.

/ok/

„Swarzędzkie Zapiski” – jest co poczytać!...

Wydane jeszcze w zeszłym roku pierwsze „Swarzędzkie Zapiski” cieszyły się ogromnym zainteresowaniem Czytelników. Już możemy polecić kolejny numer!

Znajdziecie w nim trochę tekstów poważnych (wspomnienia wojenne), wywiad z pozytywnie zakręconymi swarzędzianami, poczytacie o związkach Aleksandra Doby z naszym miastem, a na końcu coś na poprawę nastroju. Najnowszy numer można kupić (w cenie 7 zł) w Bibliotece Publicznej.

/bibl/

Koncert „szyderców”

Zapraszamy 30 maja 2021 o godz. 18:00 do Sali Kameralnej Ośrodka Kultury w Swarzędzu (ul. Poznańska 14, wjazd od ul. Jesionowej). Wejściówki dostępne są w Ośrodku Kultury w Swarzędzu. Liczba miejsc ograniczona.

„Śpiewamy Polskie Piosenki” to cykl koncertów zainicjowany w łazarskim Klubie „Krag”. Pomysłodawcami są twórcy kabaretu muzycznego Klub Szyderców Bis. Koncerty z tego cyklu zakładają śpiewanie wspólne z publicznością polskich piosenek, które zostały w pamięci słuchaczy i stały się tzw. evergreenami. W repertuarze pojawiają się piosenki takich twórców jak Agnieszka Osiecka, Jeremi Przybora i Jerzy Wasowski, Wojciech Młynarski, Jonasz Kofta i wielu innych. Oprócz znanych polskich utworów, w re-

pertuarze pojawiają się autorskie propozycje poznańskiego kabaretu, nawiązujące często do aktualnych tematów, nierzadko lokalnych (m.in. „Na Kaponierze”, „Zielony Poznań”, „Bieź do Jeźyc”, itp.).

Skład osobowy: Dominika Dobrosielska, Przemek Mazurek, Michał Ruksza i Szymon Żurowski.

/ok/

Objazdowe muzeum w Swarzędzkim Centrum Historii i Sztuki

MOMF – czyli Małe Objazdowe Muzeum Fotograficzne zawita do naszego miasta, aby odwiedzać Swarzędzkie

Centrum Historii i Sztuki zaprezentować unikatowy zbiór aparatów i akcesoriów fotograficznych.

Celem Karola Wilczyńskiego, właściciela kolekcji, jest edukacja młodszych pokoleń, jak i zaspokajanie nostalgii za analogowym światem fotografii. Główna kolekcja obejmuje okres od około 1880 roku do lat 30-tych XX w. Zbiory prezentowane na wystawie obejmują zabytki techniki i dokumenty. Na wystawie obejrzeć można także książki i czasopisma do lat 40-tych oraz zdjęcia polskich zakładów fotograficznych. Zbiory wzbogacone są fotografiami Karola Wilczyńskiego wykonanymi sprzętem z przełomu XIX i XX w. oraz aparatami własnej konstrukcji i produkcji.

Zapraszamy do SCHiS od 13 maja 2021 roku. Wstęp bezpłatny!

(SCHiS)

Tego w Swarzędzu jeszcze nie było!

Roślinodzielnia

Na os. Czwartaków przed Szkołą Podstawową nr 3 stanęła odnowiona szafa, w której można zostawić rośliny lub sezonowe warzywa i owoce, jeśli chcemy się podzielić nadmiarem swoich plonów. Można też zabrać do domu lub ogrodu kwiatki, odnóżki czy nasiona pozostawione przez innych. Roślinodzielnią opiekują się bibliotekarze z Biblioteki Publicznej. Zasady działania roślinodzielni:

- » Zostaw rośliny, którymi chcesz się podzielić. Mogą być to rośliny domowe lub ogrodowe, odnóżki, nasiona, cebulki, plony.
- » Zabierz roślinę, której chcesz dać dobry dom lub miejsce w ogrodzie.
- » Zostaw porządek na półkach naszej wspólnej roślinodzielni!

/bibl/

Questy Puszczy Zielonki

**Nie masz pomysłu
na spędzenie czasu wolnego?
Pomożemy Ci to zmienić!
ZAGRAJ W QUEST.**

Co kryje się pod tą nazwą?

Quest to nic innego jak gra, która może okazać się super alternatywą na spędzenie czasu wolnego, zarówno w pojedynkę jak i z dziećmi czy znajomymi. Łączy elementy zabawy i nauki, poszukiwań skarbu i radości odkrywania. Choć lokalna, może stać się prawdziwą, pełną przygód wyprawą. Zabawa polega na przemieszczaniu się w terenie: po mieście, lesie czy skansenie, zgodnie z rymowaną instrukcją, opisaną w karcie questowej. Finałem jest odgadnięcie hasła i odkrycie skarbu. Gry rozwiązywać można o każdej porze roku, a przejście tras zajmuje od 30 min do 1 godziny.

Gdzie ruszyć?

Akcja Questów Puszczy Zielonki dzieje się w Skokach, Pobiedziskach, Kicinie, Uzarzewie, Murowanej Goślinie i Kiszewie.

Jak dostać kartę questową?

Gotową kartę questową można dostać w:

- » urzędach gmin: Czerwonak, Kiszewo, Murowana Goślina, Skoki i Swarzędz,
- » Ośrodka Edukacji Przyrodniczo-Leśnej „Dziewicza Góra” w Czerwonaku,
- » Centrum Kultury i Rekreacji w Koziegłowach,
- » Skansen Miniatur w Pobiedziskach
- » Swarzędzkim Centrum Historii i Sztuki,
- » Muzeum Przyrodniczo-Łowieckim w Uzarzewie.

Pliki z kartami questowymi (do samodzielnego wydruku lub pobrania), na których znajduje się trasa oraz instrukcja wycieczki wraz z zagadkami i zadaniami można znaleźć na stronach:

www.turystyka.puszcza-zielonka.pl

www.regionwielkopolska.pl

Questy powstały we współpracy z Biblioteką Wojewódzką i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu w ramach serii „Wielkopolskie Questy”.

Gry dostępne będą już w maju. Szczegółowe informacje znajdziecie na stronie www.turystyka.puszcza-zielonka.pl

/wpr/

Pływalnia wznawia kursy pływania oraz treningi dla dzieci i młodzieży

Od 4 maja 2021 r. wznawiamy kursy nauki i doskonalenia pływania (szkółka popołudniowa), zajęcia szkolne oraz treningi sekcji sportowej, dla dzieci i młodzieży do 18 roku życia.

Pływalnia Wodny Raj pozostaje w dalszym ciągu zamknięta dla klientów indywidualnych.

Zapisy na naukę i doskonalenie pływania 2021/2022

Zapisy na naukę i doskonalenie pływania 2021/2022 rozpoczną się 1 czerwca 2021 r. Tylko telefonicznie pod nr. 61 65 09 520, od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-15:00. Kursy startują w połowie września 2021 r. Pod koniec sierpnia 2021 r. będziemy kontaktować się z zapisanymi osobami w celu przekazania informacji o rozpoczęciu zajęć.

Korty czekają!

Zapraszamy na korty tenisowe przy pływalni Wodny Raj w Swarzędzu, czynne codziennie od 9:00 do 21:00 (w zależności od warunków atmosferycznych). Płatność gotówką lub kartą płatniczą w biurze kortów. Opłaty kartem SCSiR na pływalni Wodny Raj.

Zasady dotyczące korzystania z kortów tenisowych opracowane na podstawie zasad bezpieczeństwa Rady Ministrów, dostępne są na naszej stronie internetowej oraz wywieszone na kortach tenisowych.

Rezerwacja kortów tel. 515 320 194 w godzinach funkcjonowania kortów.

PRZYPOMINAMY:

- » na kortach obowiązują odpowiednie buty z płaską podeszwą,
- » parking przed pływalnią Wodny Raj.

Obiekty sportowe na świeżym powietrzu

Od 1 maja 2021 r. można uprawiać sport na obiektach zewnętrznych Swarzędzkiego Centrum Sportu i Rekreacji. Maksymalne obłożenie na jednym obiekcie to 50 osób w tym samym czasie. Do 14 maja 2021 r. (włącznie) trybuny pozostają zamknięte. Od 15 maja 2021 r. obłożenia na trybunach nie może przekroczyć 25%.

Obiekty zewnętrzne dostępne są dla wszystkich. Serdecznie zapraszamy.

Komunikat

W związku z częstymi zmianami obostrzeń, wprowadzanych Rozporządzeniami Rady Ministrów, dostępność obiektów sportowych oraz ilości osób na nich przebywających może ulec zmianie.

Prosimy o śledzenie komunikatów na naszej stronie internetowej:

scsir.swarzedz.pl

Informacja telefoniczna: 61 65 09 520.

/cs/

Kup karnet SCSiR – zyskasz duży rabat

Szanowni Państwo! Karnet upoważnia do korzystania z całego kompleksu pływalni poza kawiarenką. Upoważnia do zapłaty należności za faktyczny czas korzystania z basenu. Z wejścia na karnet może korzystać maksymalnie 5 osób.

Nie trzeba mieć przy sobie gotówki.

/scsir/

Karty honorowane w SCSiR:

Swarzędzkie Centrum Sportu i Rekreacji

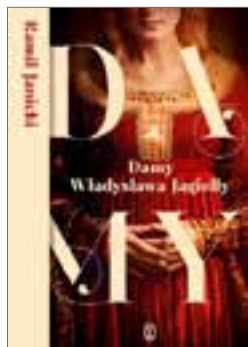
ul. Kosynierów 1, Swarzędz

tel. 61 65 09 520 godziny otwarcia: 6.30 - 22.00

www.scsir.swarzedz.pl info@scsir.swarzedz.pl

www.facebook.com/wodnyraj

Kamil Janicki Damy Władysława Jagiełły

Kamil Janicki, historyk i publicysta specjalizujący się w dziejach II Rzeczypospolitej i sylwetkach wybitnych kobiet, autor bestsellerowych *Dam ze skazą* czy *Dam polskiego imperium*, tym razem przedstawia nam historię czterech żon Władysława Jagiełły – uznanego za jednego z najważniejszych władców Polski. Przybliży więc nam sylwetki Jadwigi Andegawerskiej, Anny Cylejskiej, Elżbiety Granowskiej i Zofii Holszańskiej. Jakże były ich losy? Bardzo dobra książka historyczna przypominająca, że historię Polski tworzyli nie tylko mężczyźni.

Krystyna Mirek Gdzie jest happy end?

W nowej książce uwielbianej przez polskie czytelniczki Krystyny Mirek poznajemy Liwię, kobietę tuż przed czterdziestką. Bohaterka wychowuje córkę Anię, mieszka z rodzicami i ma pracę, której nie lubi. Wydaje jej się, że życie już zawsze będzie nudne i przewidywalne. Pewnego dnia otrzymuje jednak tajemniczą przesyłkę, która zmusza ją do działania i odkrycia rodzinnych tajemnic. Czy w jej życiu coś się zmieni? Czy Liwia

Biblioteka Publiczna poleca:

odnajdzie szczęście? Ciepła, powieść obyczajowa, która przypomina, że szczęśliwe zakończenia mogą przyjąć różne formy i zależą przede wszystkim od nas samych.

Agnieszka Zakrzewska Świat florystyki

Agnieszka Zakrzewska, mistrzyni florystyki i fotografka, w swojej książce dzieli się z czytelnikami wiedzą florystyczną (doradza, jak układać bukiety, jak dobierać kwiaty, jak tworzyć kwiatowe aranżacje na różne okazje) i fotograficzną (pokazuje, jak zachować na zdjęciach piękno kwiatów, jak tworzyć fotografie na portale społecznościowe). Autorka swoją uwagę kieruje także na wykorzystanie kwiatów w kuchni oraz na tworzenie z ich udziałem rękodzieła. Pięknie ilustrowana książka dla wszystkich, którzy już zaczęli lub planują zacząć przygodę z florystyką.

Diane Setterfield Trzynasta opowieść

Margaret, córka antykwariusza, otrzymuje propozycję przeprowadzenia wywiadu ze słynną pisarką Vidy Winter, w którym ta opowie jej całą prawdę o swoim życiu. Margaret, chcąc przygotować się do czekającego ją wyzwania, zaczyna czytać powieści

Winter. W książce mamy dwutorową narrację prowadzoną przez Margaret i Vidy, która opowiada nam historię swojej rodziny – historię tak przebiegłą i dziwną, że mogłaby ona zniszczyć życie. Winter udało się jednak wznieść na szczyt. Jak tego dokonała? Ciekawie skonstruowana powieść mówiąca również o wielkiej miłości do literatury. Polecamy serdecznie.

JP Delaney W błogiej nieświadomości

Pewnego dnia do drzwi Peta i Maddie puka mężczyzna, który oznajmia, że ich dwuletni syn Theo nie jest ich prawdziwym dzieckiem. Spokojna, rodzinna rzeczywistość zamienia się powoli w koszmar: badania potwierdzają słowa mężczyzny, na jaw zaczynają wychodzić ukrywane do tej pory sekrety, kilka osób spotykają tajemnicze wypadki. Jak zakończy się cała sprawa? Czy parze uda się zatrzymać chłopca? Kim okaże się druga strona konfliktu? Trzymająca w napięciu książka, od której nie można się oderwać. JP Delaney kolejny raz udowodnił, że jest mistrzem thrillerów psychologicznych.

Krystyna Januszewska Dziedzictwo

Główna bohaterka jedzie na spotkanie z dawno niewidzianą znajomą. Zepsuty samochód sprawia, że zmuszona jest się zatrzymać w niewielkiej miejscowości na Kielecczyźnie. Przypadkowo trafia tam na ślady swoich przodków. W tej książce autorka przekonuje nas, że warto poznać historię naszych rodzin. Nie jest to

książka łatwa, której poświęcimy jeden wieczór. Wielokrotnie wymaga od czytelnika dłuższego zatrzymania się nad losami bohaterów. Warto jednak poświęcić jej czas, bo to ciekawa książka historyczno-obyczajowa. Książka wydana została w serii Duże Litery, ułatwiając czytanie dzięki większej czcionce.

Mikołaj Gospodarek Polska pod ziemią

Autor zabiera nas w zachwycającą podróż po podziemnych trasach w Polsce. Mikołaj Gospodarek wybrał 35 obiektów dostępnych dla turystów bez wcześniejszej rezerwacji i przez większą część roku. Zaprasza nas m.in. do kopalni (np. złota w Żłotym Stoku, unikalnej w skali Europy kopalni kredy wiszącej, kopalni niklu, chryzoprazu i opalu). Poznajemy także miejskie trasy podziemne (m. in: Kraków, Sandomierz, Jelenia Góra, Kłodzko), jaskinie (np. Głęboką czy Niedźwiedzią). Niezwykle ciekawy jest rozdział o podziemiach wojskowych – razem z autorem odwiedzić możemy Będzin czy Kamienną Górę; sporo miejsca poświęcono zostało projektowi „Riese”. Niezwykle ciekawy przewodnik ukazujący Polskę z zupełnie innej perspektywy.

Anna Walkowiak-Osowska

Aktywne wtorki o poranku

No i stało się! Ruszyliśmy z impetem w „naszą trasę”. Niestraszyły nas były pojawiające się symptomy wynikające z długiej przerwy od treningów, czyli zadyszka czy słabsza kondycja. Śmiało robiliśmy ćwiczenia oddechowe, rozciągające, licząc, że masa mięśniowa już zaczyna się budować... Jedno jest pewne, była to niesamowita frajda, a sam widok naszych kolegów i koleżanek w pełni sił i zdrowia napawał optymizmem. Wśród nas są medalistki rajdów Nordic Walking („Korona Wielkopolski”), co dodaje wszystkim odwagi i splendoru.

Brawo Seniorzy! Pokonaliśmy trasę 5 km z zachowaniem wszelkich zasad obowiązujących w reżimie sanitarnym w związku z sytuacją epidemiczną. I tak trzymać!

Zapraszamy osoby 60+ z miasta i gminy Swarzędz w każdy wtorek

o godz. 10.00. Rozpoczynamy rozgrzewką na Placu Niezłomnych w Swarzędzu i wyruszamy w „naszą trasę”. Kontakt: 504 932 301.

Małgorzata Pawlik
Centrum Aktywności Seniora

Wiosenny rozruch

1 maja b.r. uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Swarzędzu (ŚDS) po raz kolejny wzięli udział w zorganizowanym przez swarzędzki oddział PTTK „Łaziki” rajdzie pn. „Witamy Wiosnę na Szlaku Kościołów Drewnianych”.

Grupa z ŚDS wybrała trasę autokarowo-pieszą. Ruszyła autokarem o 8.00 rano z pętli na Os. Kościuszkowców w kierunku Poznania. Tam, w okolicach Śródki dołączyła druga część uczestników rajdu. Po dojeździe do Kicina był czas na zwiedzanie drewnianego kościoła pw. św. Józefa Oblubieńca NMP i wysłuchanie ciekawych informacji na jego temat, opowiedzianych przez tamtejszego księdza. Kościół zachował się

w pierwotnej formie z wyposażeniem z XVIII w., jego wnętrze ozdobione jest rokokową polichromią. W latach 1564-74 tytularnym proboszczem kościoła był Jan Kochanowski.

Następnie autokar przewiózł uczest-

ników rajdu na start, skąd pokonali pieszo trzykilometrową trasę Traktem Poznańskim (inna nazwa Trakt Mariański) prowadzącą do Uroczyska Maruszka. Tam na wszystkich czekała gorąca grochówka i upominki. Ostatnim kilometrem trasy było przejście do miejscowości Mielno, skąd uczestnicy rajdu udali się autokarem w drogę powrotną.

Pomimo pochmurnego nieba, nikt z uczestników ŚDS nie żałował, że wziął udział w rajdzie. Była to też okazja, żeby wzajemnie zmotywować się do aktywności fizycznej, której, jak nieśmiało przyznali uczestnicy – podczas minionego miesiąca było niewiele.

Barbara Chmiela
Środowiskowy Dom Samopomocy w Swarzędzu

Punkt samospisu w UMiG Swarzędz

1 kwietnia 2021 r. rozpoczął się Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021. Udział w nim musi wziąć każdy mieszkaniec, a podstawową i obowiązującą formą spisu jest samospis internetowy. Stosowny formularz do wypełnienia znajduje się na stronie <https://spis.gov.pl/>

Osoby nieposiadające komputera lub dostępu do internetu, będą mogły skorzystać ze sprzętu udostępnionego w Urzędzie Miasta i Gminy w Swarzędzu przy ul. Poznańskiej 25 pokój 210 (II piętro). Stanowisko do samospisu dostępne jest od 1 kwietnia 2021 r. Szczegółowe informacje na temat samospisu

można uzyskać pod nr telefonów 61 65 12 304 i 61 65 12 310.

W przypadku np. zaawansowanego wieku, stanu zdrowia czy niepełnosprawności można spisać się również metodą wywiadu telefonicznego „Spis na żądanie” przeprowadzanego przez rachmistrza z respondentem, który zadzwoni na infolinię spisową 22 279 99 99 i wybierze kanał „Spisz się przez telefon” lub zostanie na ten kanał przełączony po wyrażeniu chęci spisu tą metodą. Z osobami, które nie wezmą udziału w spisie, od 4 maja 2021 r. skontaktują się rachmistrzowie.

/is/

Ośrodek Pomocy Społecznej w Swarzędzu

ul. Poznańska 25, 62-020 Swarzędz
tel. 61 651 26 50, 51, 52, 53 fax. 61 651 26 54
ops@swarzedz.pl www.opsswarzedz.pl

Swarzędzki alfabet historyczny Antoniego Kobzy

Barcinek (fragmenty)

Barcinek. Stuletni dom, stan w 2014 r. (fot. Antoni Kobza)

Barcinek leży w gminie Pobiedziska usytuowany przy zachodnim i południowo-zachodnim brzegu sztucznego zbiornika Jezioro Kowalskie i jako przysiółek wchodzi w obszar wsi Bugaj. ...

W okolicy, a ściślej na północ od wsi zlokalizowano archeologiczne stanowiska kultury przeworskiej (III w. p.n.e. – V w. n.e.) i z czasów wczesno-średniowiecznych (VI – XIII w.).

Wieś występuje już w szesnastowiecznej kopii dokumentu z 1340 r. ...

Prawdopodobnie Barcinek stał się własnością klasztoru cysterek w Owińskach w połowie XIII w. W I poł. XIV wieku klasztor sprzedał wieś razem z sąsiednim Kurzęcinem (Skorzęcinem), właścicielom wsi Kowalskie, braciom: Bogułałowi, Piotrkowi, Prądocie i Symeonowi...

Król odkupił od wspomnianych braci świeżo nabyte wsie i ponownie nadał je klasztorowi w Owińskach w 1353 r. W zamian za darowiznę klasztor miał odprawiać dwa razy w tygodniu msze w intencji patronów i władców Polski...

10 listopada 1400 r., Barcinek przechodził znaczną reorganizację. Przeorysza Anna nadaje wsi prawo niemieckie, a w związku z tym i sołtysa, którym zostaje niejaki Chwał (Chwalon). Kmiecie w Barcinku otrzymali 8 lat wolnizny czyli, okres wolny od podatków. ...

Najwyższą pozycję wśród mieszkańców zajmował sołtys, obdarzony specjalnymi przywilejami. Otrzymał m. in. największą ziemię – 2 łany wolne, karczmę wolną wraz z jatkami (miejsce prowadzenia sprzedaży): piekarską, szewską i rzeźnicką, 1 zagrodę wolną, łąkę zwaną Olsze i inne położone między ornymi rolami oraz 1/3 opłat sądowych.

Ziemia, na której znajduje się wieś należy zasadniczo do ziem nieurodzajnych, tworzonych przez piaski i żwiru akumulacji wodno-łodowcowej. Rozległość obszaru ziemi uprawnej przypisanej do Barcinka w 1509 r., na podstawie którego obliczano podatek, wynosił 5 łanów: 2 łany kmiece, 1 łan sołtysa i 2 łany, które z powodu pożaru były zwolnione z podatku.

W średniowieczu wieś należała do parafii w Wierzenicy i płaciła tamtejszemu proboszczowi meszne, czyli podatek w postaci zboża lub pieniądza. ...

Wobec wyludnienia, szczególnie po wojnach ze Szwedami, starano się rozwijać tu osadnictwo olęderskie. W 1781 r. lokowano Barcinek liczący 4 domy, na nowym olęderskim prawie, które było korzystniejsze dla mieszkańców od dotychczas obowiązującego niemieckiego. ...

W 1795 r. w Barcinku byli emfiteutyczni gospodarze: Christoph Hintz, Lorenz Mantey, Andrzej Sobiejewski oraz pastuch Wojtek Pies i parobek owczarz Józef. ...

Niemal od razu po konfiskacie kościelnych majątków ziemskich, 24 stycznia 1797 r. Barcinek obok innych wsi dawnego klasztorowego majątku, trafił drogą niezwykle korzystnego zakupu w ręce nowego nie-

Z okazji jubileuszu 380-lecia Swarzędza na łamach miesięcznika „Prosto z Ratusza” zamieściliśmy cykl artykułów o historii ziemi swarzędzkiej. Ich autorem jest znawca naszej historii, pan Antoni Kobza. Artykuły o dziejach poszczególnych miejscowości są fragmentami obszernego opracowania pt. „Dzieje wsi okolic Swarzędza. Szkice do historii powiatu poznańskiego”.

Dotychczas przedstawiliśmy historię następujących miejscowości: Bogucin, Garby, Gortatowo, Gruszczyn, Janikowo, Jasin, Karłowice, Katarzynki, Kobylnica, Kruszwonia, Łowęcin, Mechowo, Paczkowo, Puszczykowo-Zaborze, Rabowice, Sarbinowo, Sołkolniki Gwiazdowskie, Wierzenica, Wierzonka i Zalasewo.

Proponujemy Państwu kontynuację tego cyklu. Niektóre, przedstawiane w nim wsie znajdują się, co prawda, poza granicami gminy Swarzędz, ale w swej historii posiadały ze Swarzędzem różnorodne powiązania gospodarcze, kulturalne, społeczne i administracyjne. Stąd wliczane są do tak zwanej ziemi swarzędzkiej. Zaczynamy od Barcinka.

Barcinek. Krzyż z około 1946 r. (fot. Antoni Kobza)

mieckiego właściciela. Był nim Sigismund Otto Joseph von Treskow, który za zasługi dla państwa pruskiego został przez króla krótko przed transakcją nobilitowany (uszlachcony). ...

1 W opracowaniu „Dzieje wsi...”, przyjęto chronologię według pracy zbiorowej pod red. M. Kobusiewicza, *Pradzieje Wielkopolski*, Poznań 2008.

Barcinek nie był wymieniany jako część majątności Wierzonka już od 1884 roku. Treskowie posiadali parcele w granicach Barcinka (patrz niżej), tyle, że nie było tu majątku w postaci folwarku. ...

W 1839 r. we wsi prowadzili gospodarstwa: Johann Michael Sonnenberg, Andrzej i Anna Czajkowie, Szczepan Sobiejewski - nieletni spadkobierca po ojcu i jego matka Anna Krystyna z d. Mentzel, Michael Manthey, Jakub i Ewa Birknerowie.

Jako właściciele emfiteutyeczni zobowiązani byli do płacenia właścicielowi czynszu pieniężnego, oddawania drobiu i jaj oraz pełnienia niektórych robót dla dworu w Wierzoncu. ...

Na podstawie ustawy z 8.04.1823 r. oraz ze względu na przemieszanie się kawałków pól uprawnych należących do różnych gospodarzy, wystąpili oni w 1839 r. z prośbą o nadanie im prawa własności użytkowanych nieruchomości oraz o dokonanie separacji i scalenia ich ziemi. ...

Gospodarze otrzymali na własność ziemię o powierzchni: Michael Sonnenberg - 208 mórg 16 prętów kwadratowych (ok. 52 ha); Andrzej Czajka - 107 m. 79 pr. kw.; Szczepan Sobiejewski - 104 m. 158 pr. kw. ...

Każdy kolejny sołtys za sprawowanie funkcji miał do użytku łąkę o pow. 4 mórg 116 pr. kw. (ok. 2 ha), która była wspólną własnością gospodarzy. Do wsi należała także chałupa na gruncie o pow. 2 mórg 52 pr. kw., która również była wspólną własnością wszystkich gospodarzy w częściach, których wielkość zależała od wielkości posiadanego arealu. ...

...Brakuje niemal całkowicie wiadomości o życiu mieszkańców w tym czasie. W 1840

Barcinek. Zbiornik Jezioro Kowalskie, 2015 r. (fot. Antoni Kobza)

r. podano informację, że w Barcinku wśród hodowanych owiec szerzyła się zaraza zwana „ośpicą”. W 1873 roku jedna z polskojęzycznych gazet opublikowała zawiadomienie o sprzedaży koniecznej, nieruchomości nr 6 położonej w Barcinku należącej do Szczepana i Konstancji (z d. Cholewa) Sobiejewskich. Gospodarstwo tj. budynki i ziemia uprawna o powierzchni 26 ha i 64 arów miało być sprzedane drogą subhastacji...

W 1880 r. odnotowano, że we wsi znajduje się nadal 5 domów z 48 mieszkańcami, wśród których 16 było ewangelikami, a 32 katolikami. Zwraca uwagę mniejsza ilość mieszkańców w porównaniu z 1846 rokiem. ...

W latach 1891-1893 sołtysem był tu Daniel Pfeiffer...

Natomiast, w ciągu minionych 20 lat dokonała się zasadnicza zmiana w liczbie wyznawców religii. Ewangelików odnotowano aż 30 i należeli oni do parafii w Jerzykowie, a katolików tylko 16 - w tej samej, co poprzednio parafii. ... Był to wynik postępującej germanizacji powiatu poznańskiego wschodniego, zintensyfikowanej przez państwo pruskie szczególnie na początku XX wieku. ...

Wieś należała do okręgu policyjnego już nie w Owińskach, a w Swarzędzu, pozostając nadal w obwodzie USC w Wierzoncu. ...

Dzieci uczęszczały do szkoły w Bugaju. Katolicy mieli cmentarz w Wierzenicy, a ewangelicy w Kowalskiem. ...

W czasie I wojny światowej z Barcinka powołano do niemieckiej armii troje mieszkańców: Szczepana Gurbadę (zginął w 1917 r.), Piotra Pokornowskiego (zginął w 1917 r.) i Piotra Czajkę.

W 1923 r. wzorem innych miejscowości w powiecie poznańskim wschodnim, także w Barcinku przeprowadzono nowe wybory władzy samorządowej na trzyletnią kadencję. Piotr Czajka został wybrany na sołtysa i poborcę podatków, Józefa Gurbada na I ławnika, Herrmann Pfeiffer na II ławnika, a Paulinę Manthey na zastępcę ławników. ...

W 1937 r. w ramach parcelacji gruntów wielkich właścicieli ziemskich, Treskowowie sprzedali w Barcinku kilkadziesiąt hektarów polskim nabywcom. Stanisław i Czesława (z d. Fiedler) Lewandowscy z Kleszczewa oraz Cholewowie kupili po 10, a Mańkowie 2 hektary ziemi. ...

W czasie II wojny światowej okupant hitlerowski zmienił nazwę wsi na *Immersted*, która przetrwała do ucieczki Niemców przed Armią Czerwoną w styczniu 1945 r.

Ziemia Lewandowskich (i prawdopodobnie Cholewów) podczas okupacji niemieckiej została skonfiskowana i włączona z powrotem do majątku Tresków. ...

Podczas wyzwolenia Barcinka w 1945 r. spod okupacji niemieckiej przez Armię Czerwoną śmierć poniosła Józefa Gurbada (wdowa po Szczepanie, który zginął podczas I wojny światowej) z rąk pijanego czerwoarmisty, szukającego w jej gospodarstwie bimbru. ...

Współcześnie, Barcinek leżący nad sztucznym zbiornikiem „Jezioro Kowalskie”, przekształcił się w osadę domków letniskowych. Ze starych obiektów pozostały we wsi tylko nieliczne zabudowania gospodarcze, dwa około stoletnie domy i drewniany krzyż...

Antoni Kobza

Barcinek. „Diamantowe gody” Jana i Salomei Fiedlerów w domu Stanisława i Czesławy Lewandowskich w Barcinku w 1958 r. Z lewej strony jubilatki siedzi ks. prob. Beisert z Uzarzewa. Album rodzinny Marka Lisa (fotograf nieznan)

Ekspozycja Ośrodka Edukacji Leśnej Łysy Młyn

Fot. Artur Napierała

POZnań.travel
POZNAŃSKA LOKALNA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA

Turystyczne PLOTki”: w ramach cyklu wspólnie z Poznańską Lokalną Organizacją Turystyczną (PLOT) przybliżamy nasze atrakcje i ofertę naszych sąsiadów, by zachęcić do mikroturystyki – samodzielnego zwiedzania najbliższej okolicy i poznawania mniej lub bardziej znanych turystycznych perełek okolic Poznania.

Kolejne teksty cyklu ukażą się równolegle na łamach informatorów samorządowych 12 gmin członkowskich PLOT, w Naszym Głosie Poznańskim oraz w Prasowej Powiatowej 17.

W tym sęk. Atrakcje z drewna

Drewno to materiał używany od tysięcy lat. I choć obiekty z tego budulca są podatne na działanie pożarów, owadów czy wilgoci, to – odpukać w niemalowane! – nadal w regionie pozostały liczne drewniane zabytki, które warto odwiedzić.

Ule w Muzeum Pszczelarstwa w Swarzędzu

Fot. Archiwum Muzeum Pszczelarstwa w Swarzędzu

Obiekty drewniane mogą mieć różną wielkość i formę – od XVI-wiecznych rur wodociągowych, ekspozowanych w dawnej synagodze w Buku po... replikę żaglowca Krzysztofa Kolumba przy Muzeum Arkadego Fiedlera w Puszczykowie. Kilkanaście drewnianych rzeźb uatrakcyjnających przestrzeń Arboretum Leśnego w Zielonce stanowi pokłosie artystycznych plenerów. Niedawno, przy drodze do Tucznia stoi tajemniczy drewniany słup, jeden z najbardziej intrygujących obiektów Szlaku Legend Puszczy Zielonki. Dotychczas nie udało się ustalić, czy była to podstawa figury św. Wawrzyńca, słup graniczny czy... element posągu Światowida.

Drewniane świątynie

Każda z 12 świątyń, tworzących Szlak Kościołów Drewnianych wokół Puszczy Zielonki, wyróżnia się wystrojem, wyposażeniem albo historią. W Długiej Goślinie uwagę zwraca rzeźba Chrystusa Bolesci-

wego. W ścianę jednego z najstarszych drewnianych kościołów regionu w Wierzenicy wbudowano nagrobek Augusta Cieszkowskiego z drzwiami brązowymi – romantyczną rzeźbą nagrobną. Wnętrze

kościół w Kicinie zdobią kopie obrazów Matki Boskiej z Rzymu i Gostynia. W Uzarzewie podczas konserwacji odkryto imponujące malowidło w formie baldachimu. Efektowne polichromie zdobią również kościół w Buku, wzniesiony na planie krzyża greckiego, oraz strop kościoła w Błociszewie (tu autorem jest słynny Wacław Taranczewski). Spośród kościołów szachulcowych w Wielkopolsce najstarszą metrykę ma obiekt w pobliskiej Mórce, ale najbardziej efektownie prezentuje się czarno-biała krata ścian w Uzarzewie i Obornikach. Niedawna renowacja obornickiej świątyni przyniosła sensacyjne odkrycie obrazu „Pięć Ran Pana Jezusa”. W Chłudowie warto zobaczyć obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem, który przetrwał pożar świątyni ponad 300 lat temu. Mniej szczęścia miała figura Matki Bożej, która według legendy przypląnęła do Rogalinka

Polichromie w kościele św. Krzyża w Buku

Fot. N. Wejmann

Rzeźby w Arboretum Leśnym w Zielonce

Fot. Arch. Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Murowaniej Goślinie

w wodach Warty. Cenną rzeźbę skradziono, a w kościele zastąpiła ją kopia. W dziejach Łukowa zapisała się wizyta Adama Mickiewicza, który wraz z bratem modlił się na pastercie w tamtejszym kościółku.

Martwe drewno tętni życiem

Budynek Ośrodka Edukacji Leśnej Łysy Młyn to jedyny w Wielkopolsce czynny drewniany młyn wodny. Wewnątrz znajduje się ekspozycja dotycząca martwego drewna ze zdjęciami żyjących na nim organizmów. Obok młyna wzrok przyciąga drewniana studnia z tradycyjnym żurawiem i gniazdo bielika, do którego można wejść. Warto też wspiąć się na ogromnego drewnianego pająka, stojącego przy pobliskim parkingu. Typy lasu, tworzące go drzewa i owady żyjące w drewnie można poznać w Muzeum Przyrodniczym w Jeziorach. Na wystawie uwagę zwraca tam pień olbrzymiego dębu z ważnymi datami zaznaczonymi na słojach.

Stolarski Swarzędz

W powszechnej opinii Swarzędz jest kojarzony z meblami. Stolarskie tradycje miasta najlepiej poznawać na trasie Swarzędzkiego Szlaku Meblowego, która rozpoczyna się przy historycznym pawilonie Salonu Meblowego Stolarzy Swarzędzkich obok krzesła w rozmiarze XXL. Na trasie znalazły się m.in. oryginalne meble miejskie, wykonane przez miejscowych rzemieślników. Zwieńczeniem szlaku jest ekspozycja Swarzędzkiego Centrum Historii i Sztuki z tradycyjnym warsztatem stolarskim oraz budowaniem wirtualnych mebli. Swarzędz to także Muzeum Pszczelarstwa z kolekcją drewnianych uli i ekspozycją na temat bartnictwa.

Pamiętki dawnego letniska

Drewno jest charakterystycznym materiałem budowlanym stylu szwajcarskiego. Do tego stylu, popularnego w dawnych letniskach, nawiązuje architektura dworców w Puszczykowie i Puszczykówku

oraz innych obiektów Szlaku Letniska Puszczykowo, na przykład Willi Jadwignówka. Podobne rozwiązania zastosowano w dawnym pensjonacie Staszycówka w Ludwikowie, gdzie warto obejrzeć oryginalne, drewniane leżakownie. Miejscem wypoczynku o długoletniej historii są również Obornickie Łazienki, gdzie do nieistniejących już przebieralni nawiązuje dziś drewniane pergole. W podobnym czasie, co Staszycówka, powstało też kasyno oficerskie w Biedrusku. Obecnie

trwa remont, który ma przywrócić dawną świetność tego obiektu z efektownymi drewnianymi zdobieniami i imponującą salą balową. Poszukując zabytków drewnianych warto również zawitać do Śremu. Niepozorny budynek przy ulicy Zamenhofa mieści kręgielnię parkietową – jedyny taki obiekt w Polsce.

Piotr Basiński
Poznańska Lokalna
Organizacja Turystyczna

Leżakownie w Ludwikowie

Mebel miejski – Swarzędzki Szlak Meblowy

Fot. Archiwum Urzędu Miejskiego w Mosinie

Fot. Jakub Pindy

Medaliony z Augustem Cieszkowskim

Wszystkie znane nam medale z wizerunkiem Augusta Cieszkowskiego powstały po jego śmierci. Natomiast na medalionach, tu przypomnimy, że szersze zainteresowanie mini datuje się od pierwszej połowy XIX wieku, został uwieczniony już za życia.

Najbardziej znany i najczęściej spotykany medalion z Augustem Cieszkowskim pochodzi z warszawskiej fabryki Minterów. Powstała ona w 1828 roku. Obok innych wyrobów wytwarzała cieszące się ogromną popularnością medale, medaliony, plakietki i statuetki wybitnych polskich postaci historycznych i żyjących znanych Polaków. Współpracowali z nią wybitni artyści tamtych czasów w tym; Wojciech Świecicki, Jakub Tatarkiewicz, Władysław Oleszczyński. To właśnie pierwszemu z wymienionych przypisywany jest medalion przedstawiający Augusta Cieszkowskiego. Wykonany z brązu, o średnicy 12,7 cm, z uszkiem. Datowany jest na okres ok. 1850 r. lub po 1857 r. Głowa z lewego profilu, jak na innych wizerunkach Augusta z brodą i wąsem, ale odsłoniętym podbródkiem. Trochę przypomina wizerunek na jednym z rysunków Cypriana Kamila Norwida, który powstał po 1841 roku. W prawym otoku napis AUG: CIESZKOWSKI, u dołu napis z głąb ODLEW FABRYKI. MINTE-RA. Taki napis z nazwą firmy odlewniczej był wykonywany z zastosowaniem technik grawerskich, zapewne przy użyciu gotowej puncy (narzędzia do wybijania sygnatury), którą wytwórnia znakowała swe wyroby. Najczęściej podawanym rokiem narodzin Świecickiego jest 1823, od początku lat 50. XIX wieku został na niwie artystycznej głównym współpracownikiem odlewni Mintera. W latach 1860-1861 przebywał w Paryżu, potem wrócił do Warszawy, którą (a tym samym ziemię polską) w 1862 r. opuścił na stałe. Wydaje się pewne, że zmarły w 1960 r. twórca medali Jan Wysocki nie spotkał Augusta Cieszkowskiego. Świecicki mógł mieć okazję do spotkania A. Cieszkowskiego w Warszawie, udokumentowany jest jego pobyt w tym mieście w 1861 roku. Nie sposób określić ile medalionów z Cieszkowskim wyprodukowała fabryka Minterów.

Z kolei na miano zupełnie nieznanego zasługuje wspomniany już przy medalach, medalion o średnicy 116 mm w Muzeum w Chorzowie. W tym miejscu słowa podziękowania dla Józefa Dembinioka z tegoż muzeum, któremu kolekcje swoich

prac przekazał J. Wysocki, za wspomagające nas wnikliwe poszukiwania w zbiorach i literaturze.

Co jakiś czas przeglądamy w internecie zbiory polskich instytucji kultury on-line na stronie fbc.pionier.net.pl. I co jakiś czas zdarza się nam znaleźć coś dotąd nieznanego, tak też było w pierwszej dekadzie października 2019 r., kiedy natrafiłszy na francuską fotografię medalionów Władysława Oleszczyńskiego, datowaną na około 1862 r. Pierwszy z sześciu, sądząc po barwie, gipsowych odlewów przedstawia Augusta Cieszkowskiego. Popiersie, pod nim 1844, w prawym otoku napis AUGUSTE CIESZKOWSKI, lewym OYCZE NASZ! Poniżej monogram autora, u góry O, u dołu W. O ile medal Wysockiego pojawia się na aukcjach, medalion Świecickiego ma kilka muzeów to nigdzie nie udało się nam natrafić na ten Oleszczyńskiego. Porównanie wymiarów na fotografii z istniejącymi medalionami przedstawiającymi Zaleskiego i Sowińskiego (160 i 155 mm), pozwala, przyjąć, że przedstawiający Cieszkowskiego miał ok. 19 cm średnicy. Ten medalion pod wieloma względami jest najbardziej interesujący. Po pierwsze to rysunek twarzy. Głowa zwrócona w lewo czyli widzimy prawy profil młodego mężczyzny z brodą, krótką bujną fryzurą, z mocno zarysowanym podbródkiem, małym nosem i głęboko osadzonymi oczami. Druga – czas powstania, czyli 1844 rok, skoro tak być może mamy najstarszy wizerunek dorosłego Augusta Cieszkowskiego. Wreszcie napis OYCZE NASZ! Na pierwszy rzut oka wszystko się zgadza, wszak *Ojciec nasz* to największe dzieło filozoficzne Cieszkowskiego. Jednak rzecz w tym, że jego pierwsze wydanie, tom pierwszy *Wstęp* ukazało się w Paryżu w 1848 roku i było anonimowe. Z różnych względów, za namową Zygmunta Krasińskiego (wzmianki o powstawaniu dzieła Augusta pojawiają się w korespondencji Krasińskiego, wkrótce po odnowieniu ich przyjaźni jesienią 1839 r.), August zdecydował się na ten krok. Czy wobec tego ten napis to przypadek? Chyba jednak nie. Urodzony w 1807 r. w Końskowoli Oleszczyński, od roku 1825

studiuje w Paryżu pod kierunkiem Dawida d'Angers i praktykuje w królewskiej mennicy. W roku 1830 wraca do Warszawy, jako stypendysta był obowiązany do objęcia posady medaliera w mennicy Królestwa Polskiego, ale wkrótce powraca do Paryża. W; *Album biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX* tak napisano o nim. *Uznanie talentu i duże materialne powodzenie stale mu sprzyjały na obczyźnie, dochodzą jednak do większych znaczeń rozmiarów w roku 1850, kiedy Napoleon III mianuje Alfreda Niwieskerke dyrektorem Muzeum Sztuk Pięknych, a rodak nasz na zamówienie jego wykonywa wielkie konne posągi Napoleona I, przeznaczone do miast południowej Francji, i pracuje nad figurami grobowca pierwszego cesarza do kościoła Inwalidów. Niektóre posągi w Luwrze są dziełem jego i instalują sławę Oleszczyńskiego nad Sekwaną*. Po studiach w Berlinie i doktoracie w Heidelbergu w 1838 r., August do 1844 roku kilkakrotnie przebywał w Paryżu. Choć nie mamy bezpośredniego dowodu pisanego na znajomość autora i portretowanego to jest ona niemal pewna. Wynika z jednej strony z pozycji Oleszczyńskiego w Paryżu – o jego dziełach z uznaniem i w zachwycie wypowiadali się: Mickiewicz, Słowacki, Norwid, Zaleski. Na co dzień artysta nie stronił od ludzi i działalności publicznej. Z drugiej strony powiązaniem z kręgiem przyjaciół Augusta, wśród nich przywołany już Norwid. W 1844 r. Oleszczyński wykonał medalion w brązie przedstawiający Konstantego Gaszyńskiego, z którym August blisko współpracował. Zarazem Gaszyński był też jednym z najbliższych przyjaciół Z. Krasińskiego. Oleszczyński i Gaszyński zaprzyjaźnili się w Warszawie, a ich kontakty pogłębiły się przez wspólny udział w powstaniu listopadowym i trudny emigracji. Gaszyński znał rękopis *Ojciec nasz*, zapewne też przepisywał go. Jeśli nawet nie ujawniono Oleszczyńskiemu zamiaru publikacji *Ojciec nasz* to spotykając się z Cieszkowskim i kręgiem jego przyjaciół musiał słyszeć coś na temat ogromnej fascynacji Augusta modlitwą pańską.

W książce Franciszka Jaworskiego z 1910 r., *Medaliony polskie Zbiór rodziny Przybysławskich ze Lwowa* są ujęte opisy trzech medalionów przedstawiających Cieszkowskiego, żadnego z nich nie ma na ilustracji. Pozycja 120, *Głowa w prawo, włosy rozrzucone, wąs suty i broda za głową: AUG: CIESZKOWSKI. Poniżej LADISLAS OLESZCZYŃSKI PARIS 1844. U samego dołu napis w głąb ODLEW FABR*.

MINTERA. Med. okr. bronz. lany 190 mm. To odlana, inna w stosunku do gipsowej wersja, tak samo miało to miejsce w przypadku Adolfa Cichowskiego – medalion gipsowy z 1841, a z brązu na pomniku z 1848 r. Rozmiar zgodny z szacunkowo określonym dla gipsowego odlewu z fotografii. Nie udało się natrafić na żaden inny ślad tego medalionu. Poz. 121, *Głowa w lewo, włosy rozrzucone, wąs krótki i bokobrody. Za głową: AUG. CIESZKOWSKI. U dołu: ODLEW FABRYKI MINTERA. Med. okr. bronz. lany 128 mm.* Ten opis niewątpliwie odnosi się do opisanego na wstępie medalionu znajdującego się w muzeach w: Warszawie, Chorzowie, Lublinie i kolekcji prywatnej – był w 2019 roku na aukcji Allegro. Poz. 122, *Popiersie, w starszym wieku, wprost z długą brodą i wąsami, brwi krzaczyste, po obu bokach długie włosy spadające. U góry w otoku: AUGUST HR. CIESZKOWSKI. 1814 – 1893. U dołu STEFAN BELOW POZNAN. Med. okr. bronzowany, 240 mm.* Według MNW ten medalion, z uszkiem, wykonany został na blasze mosiężnej. W inwentarzach określenie: odcisk w blasze. MNP ma ten medalion, jako odlany w pracowni Stefana Belowa w Poznaniu wg projektu Władysława Marcinkowskiego, 1894, ołów miedziowany galwanicznie. Stefan Jakub Below, rzeźbiarz i rytownik, syn Fryderyka Wilhelma, był mniej zdolny od ojca. Od urodzenia w 1857 r., do śmierci w 1903 r. mieszkał w Poznaniu. Miał szansę spotykać A. Cieszkowskiego za życia. Władysław Marcinkowski urodzony w 1858 r. w Mieszkowie, wielkopolski rzeźbiarz o europejskiej sławie, w młodości uczył się w Poznaniu, studiował w Berlinie i Paryżu, od ok. 1905 r. osiadł w Sowińcu, a od 1914 r. (spotyka się też wcześniejszy rok) mieszkał i tworzył w Poznaniu. Szanse Marcinkowskiego na spotkanie sędziwego Cieszkowskiego nie były zbyt duże, ale spotkania czy spotkań nie można wykluczyć zważywszy choćby na zainteresowanie Augusta sztuką. Z medalionu spogląda twarz starca z bujną brodą, wąsem, wysokim pomarszczonym czołem, krzaczastymi brwiami i dość długimi włosami

sami czyli zgodnie z opisem Jaworskiego i obrazem Krajewskiego oraz innymi wizerunkami. Nie wgłębiając się w różnice, co do materiału i techniki wykonania, te są w stanie rozstrzygnąć fachowcy, chociaż zdjęcia i opis ks. Majkowskiego (poniżej) zdają się jednoznacznie przemawiać za ołowiem miedziowanym. Teraz kwestia autorstwa tego medalionu, Below czy Marcinkowski? Ks. Edmund Majkowski pisząc w „Kronice Miasta Poznania” nr 3 z 1936 r. o Fryderyku Wilhelmie Belowie, ojcu Stefana odniósł się też do interesującego nas medalionu. Napisał: *Nie jest jego dziełem plakieta portretowa hr. Augusta Cieszkowskiego, sygnowana: STEFAN BELOW. POZNAN. (sic!). Autorem tej plakiety, bardzo zresztą rozpowszechnionej — była bowiem premjum członkowskim Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Poznaniu — jest Władysław Marcinkowski. Znakomity ten rzeźbiarz nie umieścił swego signum na plakiecie, dał go natomiast Stefan Below, w którego zakładzie wykonane były masowo egzemplarze plakiety (w ołowiu pokrytym galwanicznie miedzią). Firma Stefana Belowa, umieszczona na plakiecie, wywołuje, wobec braku sygnatury Władysława Marcinkowskiego, wrażenie, iż autorem medalionu był Below. Sprostowania tego udzielił mi p. Marcinkowski. Nie sądzę zresztą, iż Stefan Below chciał w błąd wprowadzić społeczeństwo wielkopolskie. Firma jego na plakiecie nie nosi wcale charakteru podpisu autorskiego, niemniej każe jednak przypuszczać, że Below wymodelował portret. Opisana jest plakietka u Jaworskiego (Medaljony polskie etc., str. 74 n 122), który oczywiście autorstwo jej przypisał Stefanowi Belowowi.* Ten zapis zda się rozstrzygać sposób wykonania. Uwiarygodnia też autorstwo Marcinkowskiego. Pośrednim tego dowodem jest medal dr. Karola Marcinkowskiego, wspólne dzieło Władysława Marcinkowskiego i Stefana Belowa. Pod popiersiem doktora Karola jest napis MARCINKOWSKI FCT. a u dołu wzdłuż brzegu: STEFAN BELOW. Otwartą pozostaje data powstania tego medalionu. Podane na medalu Wysockiego

daty roczne to lata narodzin i śmierci, i tego rodzaju zapis jest zwykle spotykany. Tu mamy rok 1893, jeśli jest to data śmierci to błędnie podana – August Cieszkowski zmarł w 1894 r. Druga możliwość, powstał na obchodzony w 1893 r. jubileusz 50-lecia pracy naukowej Cieszkowskiego. Przejrzeliśmy opisy jubileuszu w gazetach codziennych oraz „Roczniku TPNP” i nie natrafiliśmy na żaden jego ślad. Medalion ten był dość powszechny skoro funkcjonował też jako nagroda członkowska Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Poznaniu (początkowo, od 1888 r. stanowiło filię krakowskiego TPSP). Nie sposób określić w jakiej liczbie egzemplarzy został wykonany, choć zapewne sporej.

Autorstwo Marcinkowskiego w przypadku kolejnego medalionu nie budzi już żadnych wątpliwości. Powstał w 1898 r., być może na zamówienie synów. To brązowy medalion o średnicy 45 cm. Jest umieszczony na tablicy obok medalionu Zygmunta Krasińskiego, też dzieło Marcinkowskiego, na ścianie na wysokości piętra w obrębie dziedzińca gmachu Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Tablica zawisła z okazji setnej rocznicy urodzin Krasińskiego w 1912 r. Nad medalionami wyryte są daty narodzin i śmierci, ta pierwsza w przypadku Augusta jest błędna 14 zamiast 12 września, czternastego zostały zgłoszone jego narodziny w parafii Kopce. Porównując wizerunek Augusta na obu medalionach autorstwa W. Marcinkowskiego widać sporo podobieństw, ale i różnice. Medalion sygnowany nazwiskiem Belowa powstał w lub po 1893 r., (nie natrafiliśmy na jakąkolwiek datę) na pewno przed 1903 rokiem (śmierć Belowa). Nawet jeśli był to rok 1893, to jest mało prawdopodobne, by Cieszkowski pozował W. Marcinkowskiemu. Jeśli Marcinkowski tworzył medalion z PTPN w 1898 r. to tym bardziej nie portretował żyjącego Augusta. Musiał posiłkować się obrazem Krajewskiego, w grę wchodziły też fotografie z końcowego okresu życia Augusta. Dopiero na końcu wchodziła w grę pamięć po ewentualnych spotkaniach.

Ewa J. i Włodzimierz Buczyński

Przydatne adresy i telefony

Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu

Rynek 1
tel. 61 65 12 000, fax: 61 65 12 211
www.swarzedz.pl umig@swarzedz.pl
burmistrz@swarzedz.pl
godziny pracy UMiG: pon. 8.00-16.00,
wt.-pt. 7.30-15.30 (w pon. kancelaria -
biuro podawcze do 17.00)

Biuro Rady Miejskiej

Rynek 1, tel. 61 65 12 105
biurorady@swarzedz.pl
przewodnicząca@swarzedz.pl
Przewodnicząca RM Barbara Czachura
dyżuruje w poniedziałki w godz. 13.00-
15.00 w Biurze Rady.

Telefony alarmowe

Telefon alarmowy 112
Policja 997
Pogotowie Ratunkowe 999
Straż Pożarna 998
Pogotowie wod.-kan. 994
Pogotowie wod.-kan. ZGK

61 651 15 41 (do godz. 16.00)
663 818 601

Gazownia

Pogotowie energetyczne 991
(całodobowe ENEA)

Straż Miejska

62-020 Swarzędz, ul. Dworcowa 24
(Dworzec Kolejowy)
straz.miejska@swarzedz.pl
telefon interwencyjny: 61 65-10-986
pon-pt 6.00-22.00, sob 14.00-22.00
W niedzielę i święta zgłoszenia przyjmuje
dyżurny Komisariatu Policji w Swarzędzu
tel. 61 841 48 00
komendant: Piotr Kubczak,
tel: 502-577-065, 61 651-21-13
kubczak.piotr@umig.swarzedz.pl

Komisariat Policji w Swarzędzu

ul. Grudzińskiego 30a
tel. 997 i 47 77 148 00 (czynny 24h)
oraz tel. alarmowy 112

Ochotnicza Straż Pożarna w Swarzędzu

ul. Dworcowa 24
zarzad@osp-swarzedz.pl

Ochotnicza Straż Pożarna w Kobylnicy

Kobylnica, ul. Poznańska 4
straz@ospkobylnica.pl

Centrum Informacji Medycznej Tel-Med

24h/dobę - tel. 94 94
lub tel. 61 853 53 52

Pogotowie ratunkowe

Podstacja Swarzędz ul. Dworcowa 24
tel. 999 lub 112 (całą dobę)

Pomoc doraźna – od 1 sierpnia 2020 r. nowy adres!

W konkursie ogłoszonym przez NFZ wyłoniła została **Przychodnia „Gaudium”**, która od 1 sierpnia 2020 r. świadczy pomocą doraźną w godzinach nocnych i w dni świąteczne w **Zalasewie przy ul. Serdecznej 21G**, telefon 61 307 73 07.

Zespół Przychodni Lekarza Rodzinnego DIAGTER Sp. z o.o.

Przychodnia Nr 1 - Swarzędz, ul. Piaski 8,
tel. 61 81-72-533, 61 81-72-549
Przychodnia Nr 2 - Swarzędz, ul. Cieszkowskiego 37d, tel. 61 81-73-558
Przychodnia Nr 3 - Gruszczyń, ul. Swarzędzka 23, tel. 61 81-50-121
Przychodnia Nr 4 - Swarzędz, ul. Piaski 6a,
tel. 61 65-15-171

Centrum Medyczne Lecznicy „Certus”

Centrum Medyczne nr 3 Prywatnej Lecznicy CERTUS Sp. z o.o.
62-020 Swarzędz, ul. Poznańska 15
tel. 61 22 22 600, www.certus.med.pl
Prywatna Lecznica Certus Art Medicum
os. Edwarda Raczyńskiego 2/23
62-020 Swarzędz, tel.: 61 8-185-269
www.certus.med.pl

DAR MEDICUM

Zespół Poradni Specjalistycznych. Poradnia Lekarza Rodzinnego. Ul. Tysiąclecia 20A, 62-020 Swarzędz. Tel. 61 424 36 55, 537 929 73. Godz. pracy 7.45 - 18.00.

Centrum Medyczne – Przychodnia w Swarzędzu

Swarzędz, ul. Cieszkowskiego 100/102,
tel. 61 8174 671

Dyżury całodobowe aptek

Apteka Przyjazna (przy markecie Biedronka) – Swarzędz, ul. Cieszkowskiego 5/7,
tel. 61 818 50 69, czynna całą dobę przez 365 dni w roku
Całą dobę czynne są apteki w Poznaniu:
Apteka „Centralna” ul. 23 Lutego 18,
tel. 61 852-26-25
Apteka „Panaceum” os. Przyjaźni paw. 141, tel. 61 820-16-42
Apteka „Na Gwarnej” ul. Gwarna 5/4,
tel. 61 852-52-44

Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Poznańska 25, 62-020 Swarzędz
tel. 61 651 26 50, 51, 52, 53
fax. 61 651 26 54, ops@swarzedz.pl
www.opsswarzedz.pl

Gminne Centrum Informacji

ul. Działkowa 61a, tel. 61 818 17 30,
gci@opsswarzedz.pl

Zakład Gospodarki Komunalnej

ul. Strzelecka 2, tel. 61 651 15 41
pogotowie wod-kan ZGK: 61 651 15 41
(do 16.00), 663 818 601 i 697 725 522
(po 16.00 i w święta)
www.zgk.swarzedz.pl

Ośrodek Kultury

ul. Poznańska 14, tel. 61 65 10 219
osrodek@kultura.swarzedz.pl
www.ok.swarzedz.pl

Swarzędzkie Centrum Historii i Sztuki

ul. Bramkowa 6, 62-020 Swarzędz
tel. 61 279 85 94
administracja@muzeum-swarzedz.pl
www.muzeum-swarzedz.pl

Biblioteka Publiczna

os. Czwartaków 1
tel. 61 8173 103, 8173 102
biblio@biblioteka.swarzedz.pl
www.biblioteka.swarzedz.pl

Swarzędzkie Centrum Sportu i Rekreacji

- pływalnia, kregielnia, boiska sportowe,
lodowisko, hala sportowa
ul. Kosynierów 1, Swarzędz
tel. 61 65 09 520
www.scsir.swarzedz.pl,
info@scir.swarzedz.pl,
godziny otwarcia: 6.30 - 22.00

Skansen i Muzeum Pszczelarstwa

ul. Poznańska 35, tel. 61 651 18 17
www.muzeum-szeniawa.pl

Muzeum Przyrodniczo-Łowieckie w Uzarzewie

Uzarzewo, ul. Akacjiowa 12,
tel. 61 818 12 11
www.muzeum-szeniawa.pl

Cech Stolarzy Swarzędzkich

ul. Wrzesińska 41
tel. 61 817 21 37, cechstolarzy@wp.pl
www.meble-swarzedzkie.com.pl

Starostwo Powiatowe w Poznaniu

Filia Wydziału Komunikacji i Transportu Swarzędz, ul. Poznańska 25.
tel. 61 651 12 65 lub 61 51 12 68
Filia przyjmuje klientów: w pon. od 9:00 do 16:30, wt.-pt. od 8:00 do 15:00.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Kobylnica, ul. Poznańska 91
tel. 61 8150363, tel./fax 61 8150369
oikkobylnica@powiat.poznan.pl
www.oikkobylnica.powiat.poznan.pl

Fot. Izabela Paprzycka

PROSTO Z RATUSZA
Swarzędzki
miesięcznik regionalny.
ISSN 1732-2480

Redaktor naczelny:

Maciej Woliński
Adres redakcji: 62-020 Swarzędz,
Rynek 1 (pokój 110)

Kontakt z redakcją:

tel. 61 651 09 11,
e-mail: rzecznik@swarzedz.pl

Kolegium redakcyjne:

Piotr Baranowski, Agata Kubacka,
Magdalena Malińska-Murek,
Izabela Paprzycka, Maciej Woliński

Wydawca:

Gmina Swarzędz

Swarzędz

Stale współpracują:

Marlena Bajer, Dominika Bazaniak, Ewa J. Buczyńska, Włodzimierz Buczyński, Lidia Chałasiak, Renata Czarniecka-Pyła, Wojciech Dobczyński, Hanna Jałocha, Mariusz Łuczak, Bartłomiej Majchrzak, Hanna Meleń, Magdalena Michalak, Al-dona Młynarczyk, Beata Pacholczak, Filip Przepióra, Anna Szpakowska, Mariusz Szrajbrowski, Anna Walkowiak-Osowska, Agata Widzowska, Monika Wojciechowska-Ratajczak, Dorota Zaremba.

Projekt graficzny:

DONAR Tadeusz Donarski

Reklamy, skład, druk:

Studio Kwadrat, tel. 607 566 555
mn@kreator.com.pl

Wydawca nie wypłaca honorariów za zamieszczone teksty i zdjęcia. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów i dokonywania w nich zmian. Prosimy o dostarczanie materiałów (tekstów i ilustracji) w formie elektronicznej. Fot. Archiwum UMiG

Numer zamknięto 12.05.2021 r.
i oddano do druku: 13.05.2021 r.
Nakład: 8000 egz.

Park Narodowy Wysokich Taurów – wodospady Krimml

© Österreich Werbung Reinhold Leitner

Tajemnica spadającej wody. Wodospady Krimml w Austrii i ich terapeutyczna moc.

Huczące wodospady, alpejskie strumienie, potężne rzeki i malownicze jeziora – natura zawsze wykazywała się ogromną pomysłowością w wynajdywaniu najróżniejszych form istnienia dla swych wodnych zasobów. Austria jako jeden z najbogatszych w wodę krajów dosłownie opływa w te bogactwa, jednocześnie przywiązując ogromną wagę do ich ochrony.

A u s t r i a
c z a s
n a o d d e c h

Wodospady Krimml

Fot.: Marek Niworowski

Artykuł promocyjny

© Hochalpenstrassen AG

Park Narodowy Wysokich Taurów – wodospady Krimml

Dbanie o czystość wody znajduje się w Austrii na samym szczycie listy świadomości i odpowiedzialności ekologicznej. Długofalowe działania pozwalają utrzymać czystość wód w kraju. Świadczy o tym chociażby fakt, że aż 88% austriackich kąpielisk zasłużyło na określenie „znakomite”, a woda z większości jezior nadaje się do picia.

W artykule tym skupimy się na jednej z piękniejszych i jednocześnie wzbudzającej ogromne zainteresowanie oraz zachwyt form naturalnych atrakcji wodnych Austrii, czyli wodospadach. Konkretnie zaś na wodospadach Krimml, które położone są w regionie Parku Narodowego Wysokich Taurów. Ich moc ukryta jest w każdej spadającej z zatrważającej wysokości kropelce wody. Wie o tym doskonale Johanna Freidl z Instytutu Medycyny Ekologicznej salzburskiego Prywatnego Uniwersytetu Medycznego Paracelsus, która podzieli się z nami wiedzą o uzdrawiających aerozolach i o tym, jak natura działa na nasze zdrowie.

Wodospady Krimml – jedne z najwyższych w Europie

Wodospady Krimml leżą na terenie Parku Narodowego Wysokich Taurów. Ich wody spadają z wysokości 380 metrów z potężną siłą i hukiem. Gdy spojrzysz na jedną z trzech kaskad tworzących wodospady chciałoby się powiedzieć, że „zapiera dech w piersiach”.

W tym przypadku jednak określenie to zdaje się być nie na miejscu. Przecież wielu ludzi pielgrzymuje do tego słynnego wodną mgiełką miejsca właśnie po to, aby swobodnie oddychać! Można powiedzieć, że to taki gigantyczny gabi-

net terapeutyczny na łonie natury. Jego wystrój tworzy las, skały i niezmierzone masy spadającej z góry wody.

Trwająca około piętnastu minut droga z parkingu pnie się w górę i wzmaga napięcie. Mamy takie uczucie, jakbyśmy tuż za rogiem mieli spotkać ryczącego smoka. Ogromny huk słychać bowiem dużo wcześniej. Smok jednak nie pluje ogniem, tylko wydaje z siebie grzmiące masy wody, nad którymi unoszą się białe chmurki aerozoli – miliardy mikroskopijnych kropelek, które w blasku słońca mieniają się barwami tęczy

Szlak wodospadów jak z baśni

Z najniższej sceny tego pierwotnego widowiska do najwyższego wodospadu biegnie serpentynami szlak wodospadów. Jego przejście zajmuje w sumie godzinę i piętnaście minut. Pomiędzy jego początkiem a końcem znajduje się jeszcze

środkowy z trzech aktów tego spektaklu.

Nie trzeba nic mówić, ani nawet robić zdjęć. Wystarczy patrzeć i to wydaje się najwłaściwsze. Przystanąć na jednej z platform, zamknąć na chwilę oczy, poczuć chłodną mgiełkę na skórze i po prostu głęboko oddychać. Platformy te nazywa się „ambonami widokowymi” – skojarzenia religijne narzucają się więc same.

Kiedy znajdziemy się już na górze, droga prowadzi dalej do doliny Krimmler Achental, skąd wypływa woda, która później zamienia się w wodospady Krimml. Tutaj, w samym środku Parku Narodowego Wysokie Taury, od średniowiecza nieprzerwanie gospodaruje się na halach. Region wygląda więc jak z obrazka, a teren jest idealny na długie wędrówki.

Dolinę przecina rzeka Krimmler Ache. Tutaj płynie jeszcze spokojnie przez płaskie tereny, aby za chwilę dotrzeć do stromego stopnia, z którego spada gwałtownie

Wodospady Krimml

Fot.: Marek Niworowski

Wodospad Grawa

i z hukiem, i już pod postacią wodospadów Krimml osiągnąć dolinę Salzachtal. Wiele kilometrów dalej powstaje potężna rzeka Salzach, od której wywodzi się nazwa całego regionu i miasta Salzburg.

Otul się wodną mgiełką

Johanna Freidl jest członkinią zespołu medycznego uzdrowiska Hohe Tauern Health na Ziemi Salzburkiej. Opiekuje się pacjentami, którzy poddawani są wpływowi orzeźwiającej naturalnej mgły wodnej oraz terapii wodnej przy wodospadach Krimml. Freidl woli jednak używać określenia „aerozoloterapia inhalacyjna”, ponieważ ta nazwa opisuje mechanizm działania terapii.

Jej praca naukowa w Instytucie Medycyny Ekologicznej Uniwersytetu Medycznego Paracelsus, skupia się na biotopach istniejących w lesie i nad wodą. Młoda

badaczka zajmuje się fizycznym i mentalnym wpływem, jaki te naturalne przestrzenie wywierają na człowieka, skupiając się między innymi na interesującym nas temacie, czyli wodzie i jej właściwościach leczniczych.

– *Sz szczególnie leczniczy wpływ na alergiczne zapalenia dróg oddechowych ma drobniutki, wdychalny aerozol unoszący się nad wodospadami Krimml* – wyjaśnia Freidl. Jest on 200 razy mniejszy niż kropla sprayu z inhalatora stosowanego przy astmie, dlatego może wnikać bardzo głęboko w drogi oddechowe.

Mikroskopijne kropelki o ujemnym ładunku pozostają dłużej w powietrzu, te o ładunku dodatnim są natomiast dużo większe i stosunkowo szybko spadają na ziemię. I już przy wdechu dzieje się mały „cud wody” – ujemny ładunek stymuluje układ odpornościowy, objawy alergii i astmy ulegają złagodzeniu lub ustępują całkowicie, jednocześnie oczyszczają się drogi oddechowe.

Oddychaj pełną piersią

O tym, że w drodze do imponującego przyrodniczego widowiska znajdujemy się już blisko celu, świadczy drobniutka mżawka, którą coraz intensywniej wyczuwamy w powietrzu. Pachnie jodłowymi igłami, wilgotnym mchem i korą drzew. Słychać huk wody. Miliardy drobniutkich kropelek wody wiszą nad wodospadem tworząc wodną mgiełkę o leczniczej mocy.

Trzeba się zatrzymać i wziąć głęboki oddech. W bezpośrednim pobliżu wodospadu najlepiej czuć aerozol, który falami dociera do naszych nosów. Czy to wszystko siła sugestii, czy potwierdzone fakty? – *Skuteczność działania aerozolu na*

oprócz opisanych powyżej, spektakularnych Wodospadów Krimml, polecamy zobaczyć jeszcze inne, znajdujące się w Austrii:

- » **Wodospad Gollinger na Ziemi Salzburkiej.** 15 000 litrów czystej źródlanej wody szumi nieprzerwanie, spadając w dół z wysokości ponad 70 metrów.
- » **Wodospad Mason w Vorarlbergu.** Dolina Klostertal jest bogata w górskie jeziora i wodospady. Jeden z nich nazywa się Mason i jest pomnikiem przyrody.
- » **Wodospad Wildensteiner w Karyntii.** Czy jakiś olbrzym zapomniiał zakręcić kran? Z otworu w skalnej ścianie woda płynie strumieniem do jeziora poniżej.
- » **Stuibenfall w dolinie Ötztal.** Nazwa Stuiben pochodzi od „Stäuben“ („rozpryskiwać się”, „rozpylać”). Chodzi oczywiście o wodną mgiełkę, która unosi się nad spadającą z wysokości 159 metrów wodą.
- » **Wodospad Grawa w tyrolskich Alpach Wschodnich.** Ustawione przy najszerzym wodospadzie w Alpach Wschodnich drewniane leżaki pełnią rolę kanapy, z której oglądamy wspaniały, niekończący się spektakl natury.

alergiczne schorzenia dróg oddechowych potwierdzają badania kliniczne – potwierdza Johanna Freidl, która wie na ten temat naprawdę sporo.

Tekst: austria.info Sp. z o.o. (Narodowe Biuro Promocji Austrii)

Wodospad Gollinger

© Oesterreich Werbung Jonathan Graml

© Oesterreich Werbung Harald Eisenberger

Kompleksowe leczenie dzieci i dorosłych również w ramach NFZ.

CHIRURGIA ORTODONCJA PROTETYKA

62-020 Swarzędz, ul. Kaczorowskiego 25
tel. 618-172-242 lub 603-335-285

WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU BUDOWLANEGO i OGRODNICZEGO TARBUD www.tarbud.net.pl

• ZAGĘSZCZARKI • BETONIARKI • RUSZTOWANIA • WIBRATORY DO BETONU • WIERTNICE • AGREGATY • POMPY •
NAGRZEWNICE • OSUSZACZE POWIETRZA • SZLIFIERKI DO GIPSU • BRUZDOWNICE • ODKURZACZE PRZEMYSŁOWE •
MŁOTY • WIERTARKI • SZLIFIERKI • PIŁY • PILARKI • WYRZYNNIKI • PRZECINARKI DO PŁYTEK • ZACISKARKI TECE, PEX
• MYJKI • NIWELATORY • KOSIARKI • KOSY • WALCE • GLEBOGRYZARKI • WERTYKULATORY • RĘBAKI • I WIELE INNYCH

Swarzędz, ul. Poznańska 29a tel. 731 232 781 biuro@tarbud.net.pl
Czynne: pn.-pt. 8.00-16.00, sob. 8.00-12.00

PEDICURE DLA SENIORÓW w przystępnej cenie

tel. 532 253 951
dojazd do klienta

Pokochaj swoje stopy

kw PARTNERS
KELLER WILLIAMS.

Chcesz kupić, sprzedać,
wynająć nieruchomość?

mobilny doradca

Sebastian Lach

Keller Williams Partners

Tel. 530 829 565

sebastian.lach@kwpoland.com

www.kwpoland.com

aris[®]
concept

zatrudni tapicerów, szwaczki meblowe
oraz pracowników gospodarczych przy produkcji
wysokiej klasy mebli wypoczynkowych
w Swarzędzu oraz Paczkowie

Oferujemy zatrudnienie na umowę o pracę oraz pracę jednozmianową.

Wiele osób pracuje z nami od ponad 10 lat. Wymagane doświadczenie przy produkcji mebli
wypoczynkowych, mile widziany status rencisty u pracownika gospodarczego.

Prosimy przesyłać CV na adres praca@arismebel.pl bądź dzwonić pod numer 61 651 18 71

WIELKOPOLSKA WYŻSZA SZKOŁA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA W ŚRODZIE WIELKOPOLSKIEJ

WWSSE
**PASJA
WIEDZA
PRZYSZŁOŚĆ**

**NAJNIŻSZE
CZESNE
W REGIONIE**

www.wwsse.pl

**JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE, STUDIA MAGISTERSKIE, INŻYNIERSKIE, LICENCJACKIE
ORAZ STUDIA PODYPLOMOWE W RÓŻNYCH SPECJALNOŚCIACH NA KIERUNKACH:**

- PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA ● PEDAGOGIKA ● EKONOMIA
- PRACA SOCJALNA ● INFORMATYKA ● DIETETYKA ● FILOLOGIA

ul. Surzyńskich 2, 63-000 Środa Wlkp.

tel.: 784-950-640; 798-192-687

e-mail: info@wwsse.pl

**Kolonoskopia,
gastroskopia
oraz inne
zabiegi endoskopowe**

Bezboleśnie w znieczuleniu ogólnym

**Swarzędz ul. Cieszkowskiego 100/102
Rejestracja telefoniczna 501 44 88 62
www.kolonoskopia.com**

STOMATOLOG

WAGADENT
dr. Agata Ritz

Leczenie dzieci i dorosłych
PEŁNY ZAKRES USŁUG!!!
Krótkie terminy wizyt
Zapisy od poniedziałku do soboty

tel. 510 087 044
ul. Bema 36 Swarzędz Nowa Włes
www.agadent.com.pl

**SERWIS
LAPTOPÓW I TELEFONÓW**

www.MedykPC.com

Komputery

Laptopy

Akcesoria GSM

Raty Raty Raty Raty Raty Raty Raty Raty

Wstępna diagnoza
!!! Gratis !!!

polub nasz fanpage [/MedykPC](#)

SKLEP / SERWIS – 533 71 71 19
Pon-Pt: 10.00-18.00; Sob: 10.00-14.00

Medyk PC
Jesteśmy Tu dla Ciebie!

Medyk PC – ul. Cieszkowskiego 9-11
(Budynek Chaty Polskiej)

Stomatologia – protetyka

Swarzędz, os. Działyńskiego 38
(pawilon obok apteki)

**lek. stom.
Dorota Łukaszyk**

NFZ

pon. 9-14
wt., czw. 15-20
tel. 602-500-719

kompleksowe leczenie zębów
bezpłatne przeglądy
profilaktyka fluorkowa
bezpłatne protezy zębowe

Samochody Dostawcze

ZAPRASZAMY ÓSMOKLASISTÓW!

Klasy patronackie Volkswagen Poznań w Zespole Szkół nr 1 w Swarzędzu i Zespole Szkół Politechnicznych we Wrześni to:

- najnowsze technologie i sprzęt
- duże możliwości rozwoju i kształcenia umiejętności praktycznych,
- pewne, płatne praktyki,
- świetna atmosfera – wspierający nauczyciele i dydakcja,
- możliwość zatrudnienia w VW po zakończeniu nauki

TOP 4 ZAWODY Z PRZYSZŁOŚCIĄ CZEKAJĄ!

Uczymy w zawodach:
automatyk z elementami mechatroniki,
elektromechanik pojazdów samochodowych,
operator maszyn i urządzeń odlewniczych,
mechanik precyzyjny.

Przed wszystkim

WWW.UCHESIEWVWP.PL

SALON MEBLOWY

Zestawy, narożniki, kanapy, sofy, stoły, krzesła, komody, szafy itp.

Zalasewo, ul. Ukośna 6, tel. 790 557 125

www.mebax.pl

www.mebax.pl

ZAKŁAD BETONIARSKI

MARIUSZ KOWALCZYK 604 377 950

Produkcja – montaż ogrodzeń betonowych

Nekla, ul. Gnieźnieńska 4 www.ogrodzenia-nekla.pl

KUPNO, SPRZEDAŻ, WYNAJEM NIERUCHOMOŚCI

- Działki, mieszkania, domy, obiekty
- Profesjonalna obsługa transakcji nieruchomości
- Przekształcanie gruntów
- Uzbrajanie działek
- Procedury administracyjne

Z nami sprzedasz swoją nieruchomość!

Zaufany partner w nieruchomościach

www.vendo.nieruchomosci.pl
 biuro@vendo.nieruchomosci.pl
 tel. 606 145 257 || 780 066 795

FARBY • LAKIERY • KLEJE

MATERIAŁY BUDOWLANE hurt-detal

ammigo

Swarzędz, ul. Grunwaldzka 13 tel. 61 817 26 72
 bok@ammigo.com.pl
 Swarzędz, ul. Warsztatowa 4 (przy wiadukcie) tel. 61 651 66 70
 biuro@ammigo.com.pl

